

Zittingsdocument

A10-0220/2026

28.8.2026

VERSLAG

over de impact van sociale media en de onlinewereld op jongeren
(2025/2081(INI))

Commissie cultuur en onderwijs

Rapporteur: Sandro Ruotolo

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	36
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	39
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	40
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	41

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de impact van sociale media en de onlinewereld op jongeren

(2025/2081(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2, 3, 114 en 165 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna “het Handvest”), en met name de artikelen 1, 21, 23 en 24,— gezien algemene aanbeveling nr. 35 van het Comité voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen van de VN over gendergerelateerd geweld tegen vrouwen, ter actualisering van algemene aanbeveling nr. 19, gepubliceerd op 26 juli 2017,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, aangenomen op 12 december 2006,
- gezien het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 18 december 1979 en de algemene aanbevelingen van het Comité voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen van de VN,
- gezien het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie van de VN van 21 december 1965,
- gezien Resolutie 78/187 van de Algemene Vergadering van de VN van 19 december 2023, getiteld “Rights of the child”, waarin de nadruk ligt op de rechten van het kind in de digitale omgeving,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989 en algemene opmerking nr. 25 (2021) van het VN-Comité voor de Rechten van het kind van 2 maart 2021 over de rechten van kinderen in verband met de digitale omgeving,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul) van 11 mei 2011,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van 25 oktober 2007,
- gezien de aanbeveling van de Raad van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) over kinderen in de digitale omgeving, aangenomen op 16 februari 2012 en gewijzigd op 31 mei 2021,
- gezien de “OECD Digital Economy Outlook 2024 (Volume 1)”, gepubliceerd op 14 mei 2024, in het bijzonder het uitgelichte hoofdstuk over geestelijke gezondheid en digitale omgevingen,

- gezien de op 4 juli 2018 vastgestelde aanbeveling van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, getiteld “Guidelines to respect, protect and fulfil the rights of the child in the digital environment”,
- gezien Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie)¹,
- gezien Verordening (EU) 2024/1183 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014, wat betreft de vaststelling van het Europees kader voor digitale identiteit²,
- gezien Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaaldienstenverordening)³,
- gezien Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (digitaalemarktenverordening)⁴,
- gezien Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud⁵,
- gezien Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004⁶,
- gezien Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (de “algemene verordening gegevensbescherming”)⁷,
- gezien Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad

¹ PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

² PB L, 2024/1183, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>.

³ PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>.

⁴ PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>.

⁵ PB L 172 van 17.5.2021, blz. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/784/oj>.

⁶ PB L 345 van 27.12.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj>.

⁷ PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

(“richtlijn oneerlijke handelspraktijken”)⁸,

- gezien Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld⁹,
- gezien Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie¹⁰,
- gezien Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie)¹¹,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 juni 2025 over het bevorderen en beschermen van de geestelijke gezondheid van kinderen en adolescenten in het digitale tijdperk,
- gezien de conclusies van de Raad van 13 mei 2025 over de beoordeling van het rechtskader voor audiovisuele mediadiensten en videoplatformdiensten¹²,
- gezien de conclusies van de Raad van 25 mei 2020 over mediawijsheid in een voortdurend veranderende wereld¹³,
- gezien de verklaring van Jutland over het vormgeven van een veilige onlinewereld voor minderjarigen, die op 10 oktober 2025 is ondertekend,
- gezien de Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium, die op 15 december 2022 is ondertekend¹⁴,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 12 november 2025, getiteld “Europees schild voor de democratie: zorgen voor sterke en veerkrachtige democratieën” (JOIN(2025)0791),
- gezien het voorstel van de Commissie van 6 februari 2024 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en van materiaal van seksueel misbruik van kinderen, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (COM(2024)0060),
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 maart 2021, getiteld “EU-strategie voor de rechten van het kind” (COM(2021)0142),

⁸ PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj>.

⁹ PB L, C/2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>.

¹⁰ PB L 303 van 28.11.2018, blz. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj>.

¹¹ PB L 201 van 31.7.2002, blz. 37, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj>.

¹² PB C, C/2025/2954, 26.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2954/oj>.

¹³ PB C 193 van 9.6.2020, blz. 23.

¹⁴ PB C 23 van 23.1.2023, blz. 1.

- gezien de mededeling van de Commissie van 5 maart 2020, getiteld “Een Unie van gelijkheid: Strategie voor gendergelijkheid 2020-2025” (COM (2020)0152) en de prioriteiten die zijn vastgesteld in de mededeling van de Commissie van 5 maart 2026, getiteld “Strategie voor gendergelijkheid 2026-2030” (COM (2026)0113),
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 september 2020, getiteld “Actieplan Voor Digitaal Onderwijs 2021-2027 — Onderwijs en opleiding herbronnen voor het digitale tijdperk” (COM(2020)0624),
- gezien het verslag van de Commissie van 24 maart 2025 over de uitvoering van de EU-strategie voor jongeren (2022-2024) (COM(2025)0117),
- gezien de beleidsnota 2025 van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) van de Commissie, getiteld “Social media usage and adolescents’ mental health in the EU”,
- gezien het verslag 2022 van het JRC, getiteld “Artificial Intelligence and the Rights of the Child”,
- gezien de mededeling van de Commissie van 14 juli 2025, getiteld “Richtsnoeren inzake maatregelen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging voor minderjarigen online te waarborgen, overeenkomstig artikel 28, lid 4, van Verordening (EU) 2022/2065”¹⁵, – gezien de richtsnoeren van de Commissie van 2024 voor schoolleiders, leerkrachten en opleiders, getiteld “Wellbeing and mental health at school”, en haar richtsnoeren van 2024 voor beleidsmakers in het onderwijs, getiteld “Wellbeing and mental health at school”,
- gezien de in 2026 herziene ethische richtsnoeren van de Commissie van 2022 voor het gebruik van artificiële intelligentie (AI) en data bij onderwijzen en leren voor opleiders,
- gezien het werkdokument van de diensten van de Commissie van 3 oktober 2024, getiteld “Executive summary of the fitness check of EU consumer law on digital fairness” (SWD(2024)0231),
- gezien zijn resolutie van 26 november 2025 inzake de bescherming van minderjarigen online¹⁶, – gezien zijn resolutie van 17 januari 2024 over virtuele werelden: kansen, risico’s en beleidsimplicaties voor de interne markt¹⁷,
- gezien zijn resolutie van 12 december 2023 over verslavend ontwerp van onlinediensten en consumentenbescherming op de interne markt van de EU¹⁸,
- gezien zijn resolutie van 5 oktober 2023 over de nieuwe Europese strategie voor een beter internet voor kinderen (BIK+)¹⁹,
- gezien zijn resolutie van 10 november 2022 over e-sport en videogames²⁰,

¹⁵ PB C, C/2025/5519, 10.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj>.

¹⁶ PB C, C/2026/1708, 24.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1708/oj>.

¹⁷ PB C, C/2024/5723, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5723/oj>.

¹⁸ PB C, C/2024/4164, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4164/oj>.

¹⁹ PB C, C/2024/1190, 23.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1190/oj>.

- gezien zijn resolutie van 14 december 2021 met aanbevelingen aan de Commissie inzake het bestrijden van gendergerelateerd geweld: cybergeweld²¹,
 - gezien zijn resolutie van 25 maart 2021 over de vormgeving van beleid inzake digitaal onderwijs²²,
 - gezien zijn resolutie van 11 maart 2021 over de rechten van het kind in het licht van de EU-strategie voor de rechten van het kind²³,
 - gezien zijn resolutie van 11 december 2018 over onderwijs in het digitale tijdperk: uitdagingen, kansen en lessen voor de ontwikkeling van EU-beleid²⁴,
 - gezien de in opdracht van de Commissie cultuur en onderwijs van het Parlement verrichte studie, getiteld “The influence of social media on the development of children and young people”, die in februari 2023 door zijn directoraat-generaal Intern Beleid is gepubliceerd²⁵,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs (A10-0220/2026),
- A. overwegende dat in 2024 gemiddeld 97 % van de jongeren in de EU dagelijks gebruikmaakte van internet; overwegende dat uit gegevens over de wereldwijde schermtijd in 2025 blijkt dat tieners tussen de 11 en 14 jaar ongeveer 9 uur per dag op een scherm doorbrengen en kinderen tussen de 8 en 10 jaar zo’n 6 uur per dag;
 - B. overwegende dat het gebruik van sociale media door kinderen en jongeren tussen de 9 en 16 jaar in de EU sinds 2010 meer dan verdubbeld is, en nu gemiddeld 3 uur per dag bedraagt, waarbij meer dan 80 % van deze leeftijdsgroep dagelijks gebruikmaakt van socialemediaplatforms;
 - C. overwegende dat de “onlineomgeving” in het algemeen verwijst naar met internet verbonden platforms, diensten en apparaten die worden gebruikt voor communicatie, amusement, onderwijs en toegang tot informatie;
 - D. overwegende dat minderjarigen zowel slachtoffer als dader van digitale schade kunnen zijn;
 - E. overwegende dat gendergerelateerd onlinegeweld in al zijn vormen, met inbegrip van sextortion, haatzaaiende uitlatingen, stalking, seksueel misbruik op basis van beelden,

²⁰ PB C 161 van 5.5.2023, blz. 2.

²¹ PB C 251 van 30.6.2022, blz. 2.

²² PB C 494 van 8.12.2021, blz. 2.

²³ PB C 474 van 24.11.2021, blz. 146.

²⁴ PB C 388 van 13.11.2020, blz. 2.

²⁵ Studie “The influence of social media on the development of children and young people”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling Structuur- en Cohesiebeleid, februari 2023.

grooming en het zonder toestemming delen van intiem materiaal of sexts, een ernstige schending van de grondrechten en de menselijke waardigheid vormt;

- F. overwegende dat kinderen en jongeren uit kwetsbare groepen, waaronder kinderen en jongeren die in armoede leven, een handicap hebben, residentiële of institutionele zorg ontvangen of beperkt toezicht van hun gezin hebben, evenals Roma-, lhbtq+- en migrantenkinderen en -jongeren en kinderen en jongeren die tot een raciale of etnische minderheid behoren, te maken hebben met ongelijkheden die in de onlineomgeving vaak worden verergerd; overwegende dat deze groep onevenredig wordt blootgesteld aan risico's zoals cyberpesten, haatzaaiende uitlatingen, grooming, discriminatie, algoritmische vooringenomenheid en verslavend platformontwerp, die kunnen leiden tot ernstige schade aan de geestelijke gezondheid; overwegende dat de beschikbare gegevens wijzen op een systematische onderschatting van het probleem, aangezien veel slachtoffers geen aangifte doen uit angst, schaamte, wantrouwen of beperkte kennis van ondersteuningsmechanismen^{26 27}; overwegende dat uiteenlopende mogelijkheden voor internettoegang, digitale en mediageletterdheid en toegang tot relevante ondersteunende diensten, met name in landelijke en afgelegen gebieden, de uitsluiting en ongelijkheid verder verergeren;
- G. overwegende dat jonge vrouwen en meisjes uit gemarginaliseerde groepen, ook degenen met een handicap of een gemarginaliseerde raciale of etnische achtergrond, te maken hebben met intersectionele vormen van discriminatie die het risico op fysiek geweld offline vergroten;
- H. overwegende dat vijandigheid schadelijk is voor jongeren, ook al zijn zij niet rechtstreeks het doelwit, en een cultuur van onverdraagzaamheid in de hand werkt; overwegende dat het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten heeft benadrukt dat het opsporen van illegale en schadelijke onlinehaat erg moeilijk is, aangezien geen enkele methode de volledige schaal ervan op betrouwbare wijze kan aantonen; overwegende dat de hoeveelheid haatzaaiende uitlatingen op internet zonder onafhankelijk onderzoek en monitoring systematisch wordt onderschat²⁸;
- I. overwegende dat gedrag dat offline onwettig of schadelijk is ook online niet mag worden getolereerd; overwegende dat in de digitale omgeving de beginselen van de rechtsstaat, de grondrechten en de normen voor kinderbescherming moeten worden gehandhaafd, zonder onevenredige beperkingen op te leggen aan de vrijheid van meningsuiting of innovatie;
- J. overwegende dat aanbieders van digitale diensten erop toe moeten zien dat hun diensten leeftijdsadequaat zijn door ontwerp en voldoen aan hoge normen op het gebied van ethiek, privacy en veiligheid, onder meer door het profiel van minderjarigen standaard als privéprofiel in te stellen, ongewenst contact met vreemden te voorkomen en ervoor te zorgen dat op profilering gebaseerde aanbevelingssystemen niet standaard worden

²⁶ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, "Online content moderation — Current challenges in detecting hate speech", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2023.

²⁷ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, "Second European Union Minorities and Discrimination Survey — Main Results" (EU-MIDIS II), Publicatieblad van de Europese Unie, Luxemburg, 2017.

²⁸ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, "Online content moderation — Current challenges in detecting hate speech", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2023.

ingeschakeld;

- K. overwegende dat de onlineomgeving jongeren mogelijkheden biedt voor leren, creativiteit, burgerparticipatie en sociale contacten, waardoor zij hun rechten en vrijheden kunnen uitoefenen, zoals de vrijheid van meningsuiting, het recht op onderwijs, het recht op toegang tot informatie en het recht om deel te nemen aan het politieke en openbare leven;
- L. overwegende dat de onlineomgeving jonge gebruikers ook kan blootstellen aan een breed scala van illegale en schadelijke inhoud, waaronder cyberpesten, grooming, geseksualiseerd materiaal, materiaal met seksueel misbruik van kinderen, onlinegokken, intimidatie en misbruik; overwegende dat deze inhoud ook kan bestaan uit desinformatie, extremisme en het aanzetten tot gevaarlijk gedrag, waarbij een groot aantal Europese kinderen aangeeft hinder te hebben ondervonden van of van streek geraakt te zijn door negatieve online-ervaringen;
- M. overwegende dat digitale platforms vaak geen doeltreffende beschermingsmechanismen bieden; overwegende dat er dringend behoefte is aan een doeltreffende uitvoering en handhaving van de bestaande EU-wetgeving en dat mogelijke onderlinge verbanden en overlappingsen tussen deze wetgevingshandelingen moeten worden verduidelijkt; overwegende dat minderjarigen beter beschermd moeten worden bij het gebruik van alle onlinediensten, met verplichtingen die evenredig zijn aan de grootte, de rol en het risicoprofiel van de aanbieder;
- N. overwegende dat het huidige rechtskader van de EU, met inbegrip van de richtlijn audiovisuele mediadiensten, de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de digitaledienstenverordening, de verordening artificiële intelligentie (AI-verordening) en de richtlijn oneerlijke handelspraktijken, een solide basis biedt voor de bescherming van kinderen online, onder meer door inhoudsmoderatie, de transparantie van aanbevelingssystemen en minimale gegevensverwerking; overwegende dat er nog steeds sprake is van hardnekkige tekortkomingen en inconsistenties bij de handhaving, waaruit blijkt dat er behoefte is aan een geharmoniseerde EU-aanpak;
- O. overwegende dat de Commissie heeft toegezegd de bescherming van kinderen online te versterken door middel van de op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid;
- P. overwegende dat de lidstaten op grond van de richtlijn audiovisuele mediadiensten moeten waarborgen dat aanbieders van audiovisuele mediadiensten en videoplatforms maatregelen nemen om minderjarigen te beschermen tegen inhoud die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kan aantasten; overwegende dat de persoonsgegevens van minderjarigen op grond van de richtlijn audiovisuele mediadiensten niet mogen worden verwerkt voor commerciële doeleinden, profilering en op gedrag gerichte reclame;
- Q. overwegende dat onlineplatforms op grond van de digitaledienstenverordening geen advertenties op basis van de profilering van persoonsgegevens mogen weergeven als zij weten dat de gebruiker minderjarig is;
- R. overwegende dat het beginsel van minimale gegevensverwerking van de AVG strikt van

toepassing is op het rechtstreeks verzamelen van gegevens van minderjarigen en het indirect traceren van gedrag in die gegevens;

- S. overwegende dat digitale diensten die de persoonsgegevens van kinderen verwerken, met inbegrip van aanbevelingssystemen en foto- of videofilters die het fysieke uiterlijk van kinderen aanpassen, niet om de “uitdrukkelijke toestemming” van een ouder of voogd verzoeken en voor een andere rechtsgrond kiezen om de persoonsgegevens van minderjarigen te verzamelen en te verwerken;
- T. overwegende dat de AI-verordening specifieke waarborgen voor kinderen omvat, door het verbieden van AI-systemen die gebruikmaken van hun kwetsbaarheden en door verplichtingen in te stellen voor AI-systemen met een hoog risico;
- U. overwegende dat minderjarigen steeds vaker interacties hebben met AI-gestuurde instrumenten, waaronder gesprekspartners en aanbevelingssystemen, die een steeds grotere rol spelen bij de invulling van online-ervaringen en -interacties;
- V. overwegende dat jongeren in toenemende mate gebruikmaken van sociale media, platforms voor het delen van inhoud, online-aggregators en AI-assistenten voor nieuwsconsumptie; overwegende dat veel gebruikers het moeilijk vinden om de betrouwbaarheid van informatie te beoordelen in de onlineomgeving;
- W. overwegende dat cyberpesten plaatsvindt wanneer kinderen online interacties aangaan, onder meer op sociale media, videoplatforms, berichtenplatforms, onlinefora en gamingplatforms;
- X. overwegende dat een groot deel van de kinderen in alle mogelijke onlineomgevingen te maken heeft met cyberpesten; overwegende dat het percentage cyberpesten in bijna alle EU-landen is toegenomen, aangezien uit studies blijkt dat ongeveer 1 op de 6 kinderen in Europa te maken heeft gehad met cyberpesten en tussen de 13 % en 29 % melding maakt van frequente pesterijen, zowel online als offline; overwegende dat online en offline pesten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en holistisch moeten worden behandeld, aangezien digitale intimidatie vaak voortkomt uit conflicten op school en vice versa, met langetermijngevolgen voor de geestelijke gezondheid, het gevoel van eigenwaarde en de onderwijsresultaten van kinderen en jongeren; overwegende dat een meerderheid van de kinderen aangeeft dat cyberpesten een van de grootste problemen voor hun geestelijke gezondheid is;
- Y. overwegende dat platformontwerpen en algoritmische versterking, waarbij het vasthouden van de aandacht vóór veiligheid gaat, kunnen leiden tot de normalisering van haatdragende en vrouwonvriendelijke inhoud; overwegende dat onlinegamingomgevingen minderjarigen kunnen blootstellen aan intimidatie en gendergerelateerd geweld, waarbij bepaalde overtuigende ontwerpkenmerken de duur en intensiteit daarvan kunnen vergroten;
- Z. overwegende dat een jury in Los Angeles Meta en Google in maart 2026 aansprakelijk heeft gesteld voor schade in verband met verslavende en manipulatieve ontwerpkenmerken van socialemediaplatforms die door kinderen en jongeren worden gebruikt; overwegende dat deze uitspraak een belangrijke ontwikkeling vormt in het oplopende internationale debat over de verantwoordelijkheid van onlineplatforms om te

zorgen voor een veilige digitale omgeving voor minderjarigen; overwegende dat allerlei Europese landen ook meer gerechtelijke, regelgevende en parlementaire maatregelen nemen om verslavende ontwerpkenmerken en andere onlineschade voor kinderen en jongeren aan te pakken;

- AA. overwegende dat volgens algemene aanbeveling nr. 1 over de digitale dimensie van geweld tegen vrouwen, die op 20 oktober 2021 is aangenomen door de Groep van deskundigen inzake actie tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld van de Raad van Europa, uitingen van gendergerelateerd geweld in de digitale omgeving binnen het toepassingsgebied van het Verdrag van Istanbul vallen;
- AB. overwegende dat één op de tien vrouwen sinds hun vijftiende te maken heeft gehad met cybergeweld en dat 52 % van de jonge vrouwen en meisjes te maken heeft gehad met onlinemisbruik, waarvan 68 % op socialemediaplatforms; overwegende dat uit rapporten van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en het Europees Instituut voor gendergelijkheid blijkt dat vrouwen en meisjes de voornaamste slachtoffers zijn van seksuele intimidatie en chantage online, wat vaak ernstige psychologische gevolgen heeft, waaronder gevoelens van angst en bezorgdheid, blijvende reputatieschade en terugtrekking uit onlineruimtes en het openbare leven;
- AC. overwegende dat uit studies in verscheidene lidstaten blijkt dat minderjarigen, soms onvrijwillig, al op zeer jonge leeftijd toegang hebben tot pornografische inhoud, wat schadelijk seksueel gedrag kan uitlokken en agressie en seksueel geweld in de hand kan werken; overwegende dat de druk om intieme beelden te delen en het zonder toestemming delen van dergelijke beelden via reguliere platforms de houding ten aanzien van relaties en instemming zodanig kunnen bepalen dat geweld tegen vrouwen en meisjes onevenredig in stand wordt gehouden;
- AD. overwegende dat de toegang tot gezondheidseducatie, met inbegrip van bij de leeftijd passende seksuele voorlichting, kan bijdragen tot het welzijn en de autonomie van jongeren, met volledige inachtneming van de nationale bevoegdheden;
- AE. overwegende dat een buitensporig gebruik van sociale media, de blootstelling aan schadelijke inhoud en de mogelijkheid om hyperrealistische personages te creëren en te verspreiden via filters en avatars in verband kunnen worden gebracht met een verhoogd risico op depressie, angstgevoelens, eenzaamheid, slecht slapen en sedentair gedrag; overwegende dat door snelheid gedicteerde onlineomgevingen en algoritmische ontwerpen die een onmiddellijk gevoel van voldoening opleveren, kunnen leiden tot een verslechtering van de cognitieve en interpersoonlijke vaardigheden, negatieve gevolgen kunnen hebben voor de academische prestaties en de ontwikkeling van kritisch denken in de weg kunnen staan;
- AF. overwegende dat te veel schermtijd vrij spel, de deelname aan sportactiviteiten en persoonlijke interacties, die essentieel zijn voor het algemene welzijn, kan beperken; overwegende dat uit onderzoek blijkt dat digitaal zelfbeschadigend gedrag de kans op suïcidale gedachten en zelfmoordpogingen aanzienlijk vergroot;
- AG. overwegende dat uit de geschiktheidscontrole van het EU-consumentenrecht inzake digitale rechtvaardigheid die de Commissie in 2024 heeft uitgevoerd, blijkt dat slechts 20 % van de influencers systematisch de commerciële aard van hun inhoud aangeeft;

overwegende dat influencers op sociale media het gedrag, de consumptiepatronen en de meningen van jongeren aanzienlijk beïnvloeden en daarmee de verantwoordelijkheid dragen om transparantie over betaalde partnerschappen te waarborgen en verantwoording af te leggen voor de inhoud die zij aanprijzen; overwegende dat makers van inhoud, die zich vaak onderscheiden van influencers doordat zij in de eerste plaats informatieve, educatieve, culturele of entertainmentinhoud produceren in plaats van commerciële boodschappen, een steeds belangrijkere rol spelen bij het bevorderen van creativiteit, toegang tot informatie, culturele diversiteit en educatieve inhoud online, met name onder minderjarigen en jongeren;

- AH. overwegende dat het verschijnsel “kidfluencers” vroegtijdige blootstelling aan publiek en commercialisering met zich meebrengt, met het risico op economische en emotionele uitbuiting zonder instemming; overwegende dat minderjarigen onder de vereiste minimumleeftijd vaak fungeren als “kidfluencers” op platforms waar de wettelijke waarborgen ontoereikend zijn of op inconsistente wijze worden toegepast, wat aanleiding geeft tot ernstige bezorgdheid over hun privacy en commerciële uitbuiting;
- AI. overwegende dat in dit verslag onder “sharenting” de praktijk wordt verstaan waarbij ouders of verzorgers op grote schaal en systematisch online informatie over en beelden van hun kinderen delen, met als doel financieel gewin te behalen door gebruikers aan zich te binden; overwegende dat dergelijke praktijken aanleiding geven tot ernstige bezorgdheid over instemming en het recht van het kind op privacy, aangezien daarmee kinderen mogelijk worden blootgesteld aan grooming, identiteitsdiefstal of reputatieschade, en blijvende psychologische schade kunnen oplopen;
- AJ. overwegende dat het cruciaal is ouders ervan bewust te maken dat het online plaatsen van foto’s van hun kinderen aanzienlijke risico’s met zich mee kan brengen, want als dergelijke beelden eenmaal openbaar worden gemaakt die beelden kunnen worden gebruikt op manieren waarop ouders helemaal geen invloed hebben; overwegende dat het delen van foto’s zonder commerciële bijbedoeling op zich echter niet schadelijk is en dat ouders de vrijheid moeten behouden om te beslissen wat zij delen;
- AK. overwegende dat er dringend behoefte is aan een duidelijker rechtskader om het gebruik van beelden van minderjarigen door “ouderinfluencers” en “gezinsinfluencers” aan te pakken en zo uitbuiting te voorkomen en de privacy van kinderen te beschermen;
- AL. overwegende dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de termen “leeftijdsgarantie”, “leeftijdsverificatie”, “leeftijdsschatting” en “zelf opgegeven leeftijd”; overwegende dat leeftijdsgarantie dient als overkoepelende term die methoden omvat zoals zelf opgegeven leeftijd, leeftijdsschatting en leeftijdsverificatie; overwegende dat leeftijdsschatting gebaseerd kan zijn op waarschijnlijkheidsmethoden, zoals op AI gebaseerde methoden of gedragsanalyses, terwijl leeftijdsverificatiemethoden bewijs van leeftijd vereisen, waaronder officiële documenten of oplossingen voor digitale identiteit, waarbij de privacy wordt beschermd en evenredige benaderingen worden gewaarborgd;
- AM. overwegende dat diverse mechanismen die onlineplatforms hebben ingevoerd om de toegang te controleren gemakkelijk kunnen worden omzeild en dat kinderen onder de officiële leeftijdsgrens een socialemedia-accounts hebben kunnen aanmaken door een

hogere leeftijd op te geven; overwegende dat een dergelijke uitgebreide toegang tot voor de leeftijd ongepaste inhoud, nepprofielen en anonieme accounts het risico op schadelijk gedrag verhoogt;

- AN. overwegende dat minderjarigen hetzelfde beschermingsniveau moeten genieten, ongeacht waar zij wonen; overwegende dat diverse lidstaten al nationale wetgeving hebben aangenomen en hebben opgeroepen tot een gemeenschappelijke Europese aanpak met betrekking tot digitale meerderjarigheid, d.w.z. een minimumleeftijd voor toegang tot sociale media en andere onlinediensten;
- AO. overwegende dat leeftijdsverificatie geen wondermiddel is om de bescherming van minderjarigen online te waarborgen en niet op zichzelf mag worden gezien, maar veeleer in overeenstemming met de rechten van kinderen en een benadering van ingebouwde veiligheid, en op basis van risico's en van geval tot geval moet worden bekeken; overwegende dat er behoefte is aan betrouwbare, evenredige oplossingen die de privacy waarborgen en in overeenstemming zijn met de beginselen van de bescherming van persoonsgegevens;
- AP. overwegende dat veiligheid, privacy en leeftijdsadequaat ontwerp de norm moeten zijn, zo ook het standaard instellen van profielen voor privégebruik, waardoor contact met vreemden wordt belemmerd, en het standaard deactiveren van het aanbevelingssysteem voor profilering;
- AQ. overwegende dat hulpmiddelen voor ouderlijk toezicht een belangrijke aanvulling vormen op platform- en beleidsmaatregelen ter bescherming van minderjarigen online; overwegende dat er momenteel een grote verscheidenheid aan apps voor ouderlijk toezicht en apparaatinstellingen met verschillende functies en gebruiksvriendelijkheid op de markt beschikbaar is;
- AR. overwegende dat videospellen een belangrijke ruimte voor sociale interactie vormen; overwegende dat bepaalde monetisatiemodellen, zoals "loot boxes", risico's met zich meebrengen die vergelijkbaar zijn als bij gokken, doordat deze modellen steeds gerandomiseerde beloningsmechanismen activeren, wat dwangmatig gedrag bij minderjarigen kan bevorderen; overwegende dat het PEGI-systeem (Pan-European Game Information) een belangrijk instrument blijft voor op de leeftijd afgestemde besluitvorming met betrekking tot de inhoud van videospellen;
- AS. overwegende dat livestreamingplatforms voor videospellen vaak geen doeltreffende mechanismen voor leeftijdsverificatie hanteren, waardoor minderjarigen toegang krijgen tot geseksualiseerde of gokgerelateerde inhoud voor volwassenen; overwegende dat dit een duidelijke lacune in de regelgeving is;
- AT. overwegende dat volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) meer dan 11 % van de adolescenten tekenen van problematisch gedrag op sociale media vertoont en dat 12 % het risico loopt op problematisch gamen, waarbij het aanzienlijk vaker gaat om jongens (16 %) dan om meisjes (7 %); overwegende dat gamestoornissen officieel als stoornis worden erkend door de WHO;
- AU. overwegende dat kenmerken van sociale media zoals oneindig scrollen, het automatisch afspelen van video's, aanbevelingssystemen of algoritmes op basis van profilering,

meldingen die dwangmatig reageren in de hand werken en beloningsmechanismen zijn ontworpen om de aandacht zo lang mogelijk vast te houden en te gelde te maken; overwegende dat 97 % van de populairste apps die door consumenten in de EU worden gebruikt ten minste één donker patroon gebruikt;

- AV. overwegende dat blootstelling aan dergelijke kenmerken wordt veroorzaakt door doelbewuste benadering door onlineplatforms en wordt verergerd door algoritmes die schadelijke inhoud kunnen stimuleren, en daarom moet worden onderworpen aan risicobeoordelingen en transparantieplichtingen op grond van de digitaaldienstenverordening en de AI-verordening;
- AW. overwegende dat bepaalde digitale praktijken de autonomie van de consument ondermijnen door de keuzearchitectuur te manipuleren, onder meer door misleidende standaardinstellingen, de schijn van urgentie en misleidend interfaceontwerp;
- AX. overwegende dat de Commissie zich heeft verbonden tot een wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid om onethische praktijken aan te pakken, waaronder donkere patronen, influencermarketing en verslavend ontwerp, waarbij misbruik wordt gemaakt van de kwetsbaarheden van consumenten, zo ook minderjarigen;
- AY. overwegende dat onlineplatforms niet altijd doeltreffende veiligheidskenmerken bieden; overwegende dat bepaalde tracking- en profileringspraktijken ernstige bezorgdheid wekken in verband met privacy; overwegende dat verslavende ontwerpen en donkere patronen alleen kunnen worden aangepakt met gecoördineerde EU-maatregelen; overwegende dat aanbieders van mediadiensten, met name aanbieders van audiovisuele mediadiensten, aan strengere verplichtingen zijn onderworpen; overwegende dat het beschermingsniveau voor minderjarigen varieert afhankelijk van de bron en locatie van de inhoud;
- AZ. overwegende dat digitale, media- en AI-geletterdheid, waaronder inzicht in algoritmes en algoritmische vooringenomenheid, van cruciaal belang is om jongeren in staat te stellen goed gebruik te maken van digitale diensten; overwegende dat een dergelijke geletterdheid de nodige vaardigheden en handvatten biedt om risico's en kansen te begrijpen en kritisch denken te bevorderen om op verantwoorde wijze door online-ruimtes te navigeren en manipulatie, misinformatie, desinformatie en profilering te weerstaan;
- BA. overwegende dat onderwijs in digitale en mediageletterdheid moet worden uitgebreid tot ouders, voogden, opleiders, jeugdwerkers en sociale dienstverleners, die vaak geen steun en opleiding krijgen om deze kwesties aan te pakken; overwegende dat dergelijke opleidingen kritisch denken, veerkracht en AI-bewustzijn in hun lesprogramma's moeten opnemen om jongeren te helpen om te gaan met online-interacties;
- BB. overwegende dat benaderingen van digitaal evenwicht voor de hele school, met inbegrip van duidelijk beleid voor het gebruik van smartphones, rustigere leeromgevingen kunnen creëren, de aandacht van leerlingen kunnen vasthouden en de sociale cohesie kunnen versterken; overwegende dat het vermogen om bewust afstand te nemen van digitale instrumenten in het Europees digitalecompetentiekader voor burgers (DigComp 2.2) wordt erkend als een kerncompetentie voor welzijn en veiligheid, die bevorderlijk is voor de concentratie, gezonde slaapgewoonten en sociale contacten;

- BC. overwegende dat lessen digitaal burgerschap van essentieel belang zijn om jongeren uit te rusten met de kennis en vaardigheden die nodig zijn om op verantwoorde en kritische wijze deel te nemen aan het democratische leven; overwegende dat hiermee de weerbaarheid tegen desinformatie, haatzaaiende uitlatingen en manipulatie online wordt ondersteund en tegelijkertijd de democratische betrokkenheid, het op informatie gebaseerde vertrouwen in instellingen, de grondrechten en de gedeelde Europese waarden wordt versterkt;

Algemene beginselen

1. benadrukt dat voor het aanpakken van de impact van sociale media op jongeren een geïntegreerde Europese strategie nodig is waarmee veiligheid en privacy door ontwerp, veiligheid door standaardinstellingen, leeftijdsgeschikte ontwerpen, algoritmische transparantie en mechanismen voor leeftijdsverificatie waarbij de privacy vooropstaat, wordt gecombineerd, en waarmee het geestelijk welzijn, de digitale en mediageletterdheid, waarbij gezinnen, scholen en opleiders betrokken zijn, participatief bestuur en empirisch onderbouwde evaluatie worden versterkt om gelijke bescherming en autonomie voor iedereen te waarborgen;

Rechtskader van de EU

2. benadrukt dat er moet worden gezorgd voor consistentie tussen belangrijke rechtsinstrumenten van de EU, zoals de richtlijn audiovisuele mediadiensten, de AVG, de digitaledienstenverordening, de richtlijn oneerlijke handelspraktijken, de digitale marktenverordening²⁹, de AI-verordening en de op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid, om een geïntegreerd kader voor de onlinebescherming van kinderen tot stand te brengen; dringt erop aan de nationale maatregelen op elkaar af te stemmen om versnippering van de kindbescherming in de EU te voorkomen en de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de nationale bevoegde autoriteiten en de Commissie te versterken;
3. wijst erop dat in het kader van het meerjarig financieel kader 2028-2034 voldoende middelen moeten worden toegewezen om te waarborgen dat de bevoegde autoriteiten en de diensten binnen de Commissie die belast zijn met de uitvoering en handhaving van de relevante digitale wetgeving over de noodzakelijke middelen beschikken om hun werkzaamheden doeltreffend te verrichten; dringt er bij de lidstaten op aan meer financiële en personele middelen uit te trekken voor digitaledienstencoördinatoren, de Europese Raad voor mediadiensten en andere nationale bevoegde autoriteiten om zodoende te zorgen voor een doeltreffende uitvoering en handhaving van de relevante EU-wetgeving; wijst erop dat het personeel van de bevoegde autoriteiten dat te maken heeft met schadelijke en illegale inhoud moet worden voorzien van een welomschreven kader en psychologische ondersteuning en bijstand;
4. wijst op het belang van de tijdige benoeming van digitaledienstencoördinatoren in alle lidstaten, als voorwaarde voor de doeltreffende uitvoering van de digitaledienstenverordening; neemt in dit verband kennis van de inbreukprocedures die

²⁹ Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (digitaalemarktenverordening) (PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).

tegen een aantal lidstaten zijn ingeleid; verzoekt de Commissie de doeltreffende en consistente uitvoering van de digitale dienstenverordening in alle lidstaten te ondersteunen, onder meer met behulp van richtsnoeren, coördinatie en monitoring en, indien nodig, door boetes en corrigerende maatregelen op te leggen, en tegelijkertijd te zorgen voor een geharmoniseerde aanpak en versnippering van de markt te voorkomen;

5. verzoekt de Commissie, de Europese Raad voor digitale diensten en de bevoegde nationale autoriteiten, met name het samenwerkingsnetwerk voor consumentenbescherming, de doeltreffendheid van de maatregelen ter bescherming van minderjarigen op onlineplatforms te monitoren en te evalueren, en tegelijkertijd te zorgen voor een gecoördineerde handhaving tegen oneerlijke, misleidende of agressieve handelspraktijken, met inbegrip van marketing op sociale media en door influencers, in gevallen waarin de risico's duidelijk zijn vastgesteld;

Richtlijn audiovisuele mediadiensten

6. herhaalt dat de richtlijn audiovisuele mediadiensten de bescherming van minderjarigen erkent als een belangrijke beleidsdoelstelling van de EU en essentiële bepalingen bevat, zoals artikel 28 ter, leden 1 t/m 3, om een betere bescherming van minderjarigen online te waarborgen, met name op videoplatforms; benadrukt dat aanbieders van videoplatforms op grond van de richtlijn audiovisuele mediadiensten verplicht zijn passende maatregelen te nemen om minderjarigen te beschermen tegen inhoud die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kan schaden, bijvoorbeeld door middel van instrumenten voor leeftijdsverificatie en ouderlijk toezicht, en om de bescherming van het grote publiek tegen illegale inhoud en schadelijke en illegale commerciële communicatie te waarborgen; herhaalt daarnaast dat aanbieders van videoplatforms gebruikers moeten informeren wanneer inhoud reclame bevat, door een functie aan te bieden waarmee gebruikers dergelijke informatie kunnen aangeven, en doeltreffende maatregelen en instrumenten voor mediageletterdheid moeten bieden;
7. beschouwt de komende herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten als een goede gelegenheid om jongeren beter te beschermen tegen illegale en schadelijke inhoud op videoplatforms, met inbegrip van socialemediaplatforms, namelijk door de verplichtingen op grond van artikel 28 ter nader te specificeren; benadrukt daarnaast dat de bepalingen ter waarborging van het onder de aandacht brengen van mediadiensten van algemeen belang moeten worden aangescherpt, onder meer door te verduidelijken dat dergelijke regels inzake het waarborgen van aandacht ook van toepassing kunnen zijn op videoplatforms om de toegang tot betrouwbare, hoogwaardige en op de leeftijd afgestemde online-inhoud te bevorderen; dringt er bovendien op aan dat bij deze herziening gerichte en evenredige maatregelen worden overwogen voor het opsporen, melden en voorkómen van livestreams die geweld, vernedering, het aanzetten tot zelfbeschadiging of andere vormen van schadelijke inhoud bevatten; benadrukt dat de in de richtlijn audiovisuele mediadiensten vastgestelde verplichtingen voor de lidstaten om maatregelen ter ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van mediageletterdheid te bevorderen en te nemen, moeten worden geëvalueerd en dat moet worden bepaald of dergelijke maatregelen verder moeten worden versterkt en uitgebreid;
8. verzoekt platformexploitanten die livestreams hosten, onder andere van videogamecontent, om van streamers te verlangen dat zij expliciet vermelden wanneer

inhoud gokachtige mechanismen, inzet van echt geld of andere leeftijdsgebonden elementen omvat; dringt er bij platforms op aan beschermende standaardinstellingen in te voeren voor gebruikers die waarschijnlijk minderjarig zijn, zoals vervaging voordat er voor volwassenen bestemde streams getoond worden, het verborgen houden van overlays voor donaties of betaalde kansspelen voor accounts van minderjarigen en het verminderen van de vindbaarheid van voor volwassenen bestemde streams op de feeds van accounts van minderjarigen, waarbij ervoor wordt gezorgd dat dergelijke maatregelen evenredig zijn en de vrijheid van meningsuiting eerbiedigen;

9. verzoekt de Commissie te beoordelen of de huidige definities van de richtlijn audiovisuele mediadiensten alle relevante audiovisuele mediadiensten dekken, met name de diensten die worden aangeboden door influencers en professionele makers van inhoud op videoplatforms; verzoekt in dit verband om opheldering over de status en verantwoordelijkheden van zulke makers zodat voor hen dezelfde verplichtingen inzake transparantie in reclame en bescherming van minderjarigen gelden als voor aanbieders van mediadiensten; verzoekt de Commissie bovendien om de richtsnoeren van de Commissie van 2020 voor de praktische toepassing van het criterium van de essentiële functie als bedoeld in de definitie van “videoplatformdienst” in het kader van de richtlijn audiovisuele mediadiensten³⁰ te beoordelen door na te gaan of het geschikt is voor het beoogde doel om alle diensten die audiovisuele media-inhoud aanbieden te bestrijken en voldoet aan de verplichting om minderjarigen online te beschermen;
10. benadrukt dat de uitvoering van de richtlijn audiovisuele mediadiensten moet worden beoordeeld en er moet worden overwogen de belangrijkste bepalingen ervan, zoals over de transparantie van reclame en de bescherming van minderjarigen, uit te breiden naar grote videoplatforms; onderstreept dat het afstemmen van de verantwoordelijkheden van videoplatforms op die van aanbieders van mediadiensten ertoe zou bijdragen mazen in de regelgeving met gevolgen voor jonge doelgroepen te dichten;

Verordening digitale diensten

11. is ingenomen met de richtsnoeren van de Commissie van juli 2025 op grond van artikel 28, lid 4, van de digitaledienstenverordening als een belangrijke stap om kinderen online beter te beschermen, met name op videoplatforms en sociale media, waarbij digitaledienstencoördinatoren en de Commissie praktische maatregelen worden aangereikt om de regels van de digitaledienstenverordening doeltreffend te handhaven, en roept onlineplatforms ertoe op te zorgen voor een hoog niveau van privacy, veiligheid en bescherming van minderjarigen online; verzoekt onlineplatforms te zorgen voor een snelle uitvoering van de richtsnoeren en verzoekt de Commissie daar toezicht op te houden; dringt met name aan op de vereenvoudiging van de voorwaarden, de invoering van duidelijke, eenvoudige en gebruiksvriendelijke meldingsprocedures en de verstrekking van passende, kindvriendelijke, vertrouwelijke richtsnoeren voor jongere gebruikers over alle beschikbare instrumenten voor privacy, rapportage en gegevensbescherming; benadrukt dat leeftijdsverificatie nodig is om de privacy te waarborgen; merkt op dat de richtsnoeren weliswaar niet bindend zijn, maar dat de Commissie ze zal gebruiken om de naleving van artikel 28, lid 1, van de

³⁰ Mededeling van de Commissie van 2 juli 2020, getiteld “Richtsnoeren voor de praktische toepassing van het criterium van de essentiële functie als bedoeld in de definitie van “videoplatformdienst” in het kader van de richtlijn audiovisuele mediadiensten” (PB C 223 van 7.7.2020, blz. 3).

digitaledienstenverordening te evalueren; dringt erop aan dat deze richtsnoeren regelmatig worden herzien om, in voorkomend geval, nieuwe problemen aan te pakken, met aanvullende stappen die op EU-niveau moeten worden genomen, na een beoordeling door de deskundigengroep van de Commissie;

12. verzoekt de Commissie en de lidstaten toe te zien op de samenhangende en op elkaar afgestemde uitvoering van de richtlijn audiovisuele mediadiensten en de digitaledienstenverordening voor de bescherming van minderjarigen op videoplatforms en socialemediaplatforms, en de samenhang en duidelijkheid van de toepassing daarvan op audiovisuele inhoud te onderzoeken, rekening houdend met de noodzaak om een passend niveau van bescherming voor gebruikers van videoplatforms te waarborgen;
13. dringt er bij de Commissie op aan de onderlinge samenhang van bestaande wetgeving inzake donkere patronen, waaronder de richtlijn oneerlijke handelspraktijken en de digitaledienstenverordening, te verduidelijken, en te overwegen de lijst van oneerlijke handelspraktijken in bijlage I bij de richtlijn oneerlijke handelspraktijken te herzien om verdere juridische lacunes op te vullen;

Algemene verordening gegevensbescherming

Gegevensbescherming en het recht op privacy

14. herinnert eraan dat de AVG de hoeksteen van gegevensbescherming in de EU vormt en voorziet in sterke waarborgen en verplichtingen voor de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van belangrijke beginselen zoals doelbinding, nauwkeurigheid van gegevens, minimale gegevensverwerking en verantwoordingsplicht, en in belangrijke rechten zoals het in artikel 17 van de AVG verankerde recht op gegevenswissing (“recht op vergetelheid”), en dat kinderen een bijzonder hoog beschermingsniveau wordt geboden;
15. benadrukt dat de bestaande AVG-instrumenten naar behoren moeten worden gehanteerd door dienstverleners; dringt erop aan deze normen te versterken door middel van de toepassing van expliciete, leeftijdsgerichte normen: standaardinstellingen voor maximale privacy; het verbod op gerichte profilering van of reclame voor minderjarigen, onder meer voor politieke doeleinden; minimalistische gegevensverzameling; en algemene voorwaarden die zodanig worden uitgelegd dat minderjarigen ze kunnen begrijpen; moedigt de ontwikkeling van richtsnoeren en beste praktijken voor veilige standaardinstellingen voor minderjarigen aan, waaronder maatregelen zoals het uitschakelen van de automatische afspeelfunctie, beperkingen op eindeloos scrollen, het inschakelen van een optie voor het resetten van de feed, het instellen van tijdslimieten, periodieke aansporingen om een pauze te nemen en het beperken van meldingen, teneinde het digitale welzijn van kinderen en jongeren te waarborgen;
16. dringt er bij de lidstaten op aan voldoende middelen toe te wijzen aan autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming en consumentenbescherming om praktijken waarbij persoonsgegevens van minderjarigen gebruikt worden — die een schending van het EU-recht vormen — doeltreffend te onderzoeken en te bestraffen;
17. verzoekt de Commissie de bestaande lacunes bij het verbod op gerichte reclame te

evalueren en een volledig verbod te overwegen om een belangrijke aanjager van manipulatief ontwerp en gedragsprofilering weg te nemen;

18. betreurt het dat veel aanbieders sinds de inwerkingtreding van de AVG de vereisten ervan niet naar behoren ten uitvoer hebben gelegd; onderstreept dat de AVG dringend strenger moet worden gehandhaafd en dat er aanvullende, door de gegevensbeschermingsautoriteiten in de lidstaten en de Commissie uit te vaardigen richtsnoeren moeten worden overwogen voor de toepassing ervan op AI-systemen die gericht zijn op of toegankelijk zijn voor minderjarigen; herinnert eraan dat AI-systemen in overeenstemming met de AVG moeten garanderen dat gebruikers hun recht op wissing van persoonsgegevens, met inbegrip van afgeleide persoonsgegevens, gemakkelijk kunnen uitoefenen;
19. verzoekt de Commissie te zorgen voor de handhaving van de bestaande transparantieverplichtingen op grond van de AVG en de digitaaldienstenverordening met betrekking tot de toegang tot foto's of het automatisch delen van locaties, hetgeen het risico op schendingen van de privacy en stalking kan vergroten, waardoor vrouwen en meisjes onevenredig zwaar worden getroffen;

Op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid

20. is ingenomen met de geschiktheidscontrole van het EU-consumentenrecht inzake digitale rechtvaardigheid door de Commissie; verzoekt de Commissie in het kader van de op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid bestaande lacunes in de regelgeving in kaart te brengen en te dichten, met name wat betreft verslavende en manipulatieve ontwerpkenmerken van digitale diensten, waaronder donkere patronen, gepersonaliseerde reclamepraktijken, neuromarketing, "loot boxes", in-appvaluta's in videospellen en oneerlijke handelspraktijken van influencers; wijst erop dat de belangrijkste doelstelling van het nieuwe wetgevingsinitiatief moet zijn kinderen en jonge gebruikers online beter te beschermen, waarbij overlappingen met bestaande wetgeving moeten worden vermeden; wijst op de noodzaak van specifiek onderzoek naar neuromarketing en de gevolgen daarvan voor kinderen en jongeren; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat deze kwestie wordt aangepakt in de op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid;

AI-verordening

21. onderkent het potentieel van AI om leren, creativiteit en ondernemerschap onder jongeren aan te wakkeren, onder meer door middel van gepersonaliseerde begeleiding, innovatie in de kunsten en de media, en toegang tot nieuwe vormen van economische participatie;
22. benadrukt dat het toenemende gemak waarmee minderjarigen toegang hebben tot en gebruik kunnen maken van generatieve AI-instrumenten, met inbegrip van AI-instrumenten die specifiek voor minderjarigen ontworpen zijn, en AI-gestuurde, op jongeren gerichte diensten, zoals chatbots, gepersonaliseerde zoekmachines, aanbevelingssystemen, deepfake technologieën en inhoudsfilters op basis van algoritmes, nieuwe risico's met zich meebrengen voor de geestelijke gezondheid en de cognitieve en sociale ontwikkeling van kinderen, als gevolg van geïntegreerde vooringenomenheid, manipulatie of doelbewust manipulatieve technieken, inbreuk op

de privacy en de verspreiding van onjuiste informatie;

23. verzoekt de Commissie de verplichtingen van de AI-verordening te handhaven, met name op het gebied van transparantie, onder meer door het watermerken en labelen van door AI gegenereerde inhoud, en verzoekt onlineplatforms snelle procedures in te voeren voor de verwijdering van vervalste of schadelijke inhoud; wijst bovendien op de noodzaak van beschermende standaardinstellingen tegen het ingebouwde ontwerp van dergelijke diensten om de aandacht vast te houden en van uitleg over de werking van geautomatiseerde systemen;

Emotionele metgezellen

24. wijst op de risico's van "AI-metgezellen" die virtuele vriendschappen simuleren aangezien die misbruik kunnen maken van de emotionele kwetsbaarheid van minderjarigen, hun afhankelijkheid kunnen bevorderen en gevoelige psychologische gegevens kunnen verzamelen; herinnert eraan dat de AI-verordening onder bepaalde voorwaarden AI-systemen verbiedt waarmee manipulatieve technieken kunnen worden gehanteerd of misbruik kan worden gemaakt van de kwetsbaarheden van natuurlijke personen; waarschuwt dat interacties met deze instrumenten in een aantal gevallen mede hebben geleid tot suïcide; wijst op de noodzaak van duidelijke regelgeving en verplichte ethische normen voor het ontwerp en het gebruik van deze systemen om manipulatie te voorkomen, met inbegrip van duidelijke informatie dat het om AI gaat, standaardveiligheidsmodi voor minderjarigen, de verplichting om gebruikers die zichzelf schade willen toebrengen naar hulplijnen door te verwijzen en strikte mechanismen voor leeftijdsverificatie voor chatinterfaces, en ervoor te zorgen dat die waarborgen specifiek rekening houden met de toegenomen blootstelling van meisjes aan emotionele manipulatie en grooming; verzoekt de Commissie de gevolgen van deze technologieën te beoordelen in het kader van een eventuele toekomstige strategie voor de digitale veiligheid van kinderen en zo nodig een EU-gedragscode inzake AI-gesprekken voor minderjarigen voor te stellen;

In speelgoed en slimme apparaten geïntegreerde AI-systemen

25. wijst erop dat AI-systemen die in speelgoed en slimme apparaten voor kinderen zijn geïntegreerd op grond van de AI-verordening als systemen met een hoog risico worden geclassificeerd wanneer dit veiligheidscomponenten zijn of wanneer die systemen het speelgoed zelf zijn; benadrukt dat deze systemen vaak worden gebruikt zonder zich voldoende bewust te zijn van de risico's; merkt op dat bij gebruik van dergelijke AI moet worden voldaan aan strikte vereisten inzake transparantie, datagovernance, veiligheid en toezicht;

Sociale risico's in verband met door AI gegenereerde inhoud

26. verzoekt de lidstaten en onlineplatforms erop toe te zien dat de kaders voor de evaluatie en etikettering van AI-producten de gevolgen voor de rechten van jonge gebruikers en hun geestelijke gezondheid adequaat weerspiegelen; verzoekt onlineplatforms specifiek op kinderen en jongeren gerichte effectbeoordelingen uit te voeren voor AI-systemen die waarschijnlijk nadelige gevolgen hebben voor minderjarigen, waarbij de belangen van het kind vooropstaan; dringt er bij de lidstaten en de Commissie op aan ervoor te zorgen dat er in mechanismen voor AI-risicoclassificatie en verplichtingen op het vlak

van risicobeheer op grond van de AI-verordening en de digitaaldienstenverordening systematisch rekening wordt gehouden met de gevolgen voor de rechten van jonge gebruikers, hun geestelijke gezondheid en sociale inclusie, onder meer door middel van verplichte op kinderen gerichte evaluaties, ter aanvulling van bestaande controle- en verhaalmechanismen;

Gendervooroordelen en discriminatie in AI-systemen

Datasets voor training op het vlak van gendervooroordelen

27. merkt op dat AI-datasets voor training vaak diepgewortelde stereotypen vertonen, wat leidt tot bevooroordeelde aanbevelingsalgoritmes en systemen voor het ordenen van inhoud, zoals de bevordering van misogynie community's, door AI gegenereerde geseksualiseerde beelden, inhoud die anorexia en zelfbeschadiging aanprijst en discriminerende moderatiepraktijken; pleit ervoor trainingsgegevens en algoritmische resultaten systematisch te controleren aan de hand van gendergevoelige indicatoren, dringt aan op scenariotests om te onderzoeken hoe aanbevelingssystemen minderjarigen aan dergelijke inhoud blootstellen en verzoekt platforms met maatregelen op de proppen te komen om escalatie van schadelijke inhoud te voorkomen;
28. dringt aan op meer transparantie met betrekking tot het trainen van AI-modellen, zo ook duidelijke informatie over de gebruikte datasets en materialen, met name voor AI-systemen die (waarschijnlijk zullen) worden gebruikt door kinderen en jongeren; wijst erop dat deze transparantie gepaard moet gaan met beschermingsmaatregelen voor kinderen om blootstelling aan schadelijke, bevooroordeelde of ongepaste inhoud te voorkomen; dringt aan op de opstelling van een gedragscode waarin sectorale normen worden vastgesteld voor transparantie, verantwoordingsplicht en kinderbescherming bij de ontwikkeling van deze technologieën; herinnert eraan dat aanbieders van AI-systemen met een hoog risico op grond van de AI-verordening erop toe moeten zien dat hun datasets voor training, validatie en tests relevant, voldoende representatief en, voor zover mogelijk, foutenvrij en volledig zijn, met het oog op het beoogde doel van de AI-systemen met een hoog risico;

Inclusie: bevooroordeelde algoritmes en discriminatie

29. benadrukt dat algoritmische vooringenomenheid en discriminatie van jongeren moeten worden voorkomen; verzoekt onlineplatforms opdracht te geven tot regelmatige onafhankelijke controles en transparante rapportagemechanismen in te voeren om systemische vooringenomenheid in AI-gestuurde onderwijs-, arbeids- en sociale mediasystemen te monitoren en te corrigeren;

Verplichtingen, transparantie en mogelijke oplossingen

Beschermingsmaatregelen

30. verzoekt de Commissie in samenwerking met de lidstaten richtsnoeren te ontwikkelen over het gebruik van AI-systemen die gevolgen hebben voor kinderen, om prioriteit te geven aan voorzorgsmaatregelen tegen ontwerp dat bedoeld is om de aandacht vast te houden, met inbegrip van beschermende standaardinstellingen en begrijpelijke uitleg over de werking van geautomatiseerde systemen, terwijl ervoor wordt gezorgd dat door

kinderen gebruikte AI veilig en beschikbaar blijft voor gebruik;

31. uit zijn bezorgdheid over het feit dat AI-assistenten regelmatig nieuwsinhoud in hun output verkeerd weergeven; verzoekt aanbieders van AI-assistenten met de mediasector samen te werken om de respons en output van AI-assistenten te verbeteren; verzoekt de Commissie, de lidstaten en de bevoegde regelgevende instanties de relevante media- en digitale wetgeving van de EU doeltreffend toe te passen om doelstellingen van algemeen belang op het gebied van AI, zoals pluriformiteit van de media, te bevorderen en te voorkomen dat door AI ondersteunde zoekacties het vertrouwen van het algemene publiek in nieuws en de toegang tot betrouwbare informatie ondermijnen;

Oplichting en fraude: specifieke maatregelen tegen “celebrity scams”

32. uit zijn bezorgdheid over de verspreiding van door AI gegenereerde inhoud waarbij de identiteit van mediaprofessionals en merken wordt aangenomen, voor commercieel gewin of voor de verspreiding van desinformatie of “celebrity scams”; dringt er bij onlineplatforms op aan hun maatregelen op dit vlak aan te scherpen en dringt er bij de Commissie op aan “celebrity scams” als een systematisch risico te classificeren en de lopende onderzoeken in het kader van de digitaaldienstenverordening te intensiveren; spoort de Commissie aan te overwegen efficiëntere maatregelen te nemen, waaronder wetgeving, om minderjarigen te beschermen tegen misleiding, waarbij ook wordt gezorgd voor doeltreffende verhaalmechanismen voor mediaorganisaties en hun werknemers die met deze onrechtmatige praktijken te maken krijgen;
33. uit zijn bezorgdheid over gevaarlijke online-uitdagingen en op minderjarigen gerichte desinformatie; dringt in dit verband aan op een mechanisme voor snelle waarschuwing op EU-niveau, in samenwerking met centra voor een veiliger internet; pleit voor betere handhaving, op basis van de huidige risicobeoordelingen door zeer grote onlineplatforms; eist robuustere en datagestuurde systemische beoordelingen om specifieke bedreigingen voor de veiligheid van kinderen nauwkeurig in kaart te brengen en te beperken;

Door AI gegenereerde inhoud en deepfakes

34. uit zijn bezorgdheid over de toenemende verspreiding van door AI gegenereerde geseksualiseerde beelden, gemanipuleerde inhoud en deepfakes die zijn ontworpen om jongeren te misleiden, te pesten, te bodyshamen of te manipuleren, waardoor hun vertrouwen en veiligheid in de digitale omgeving worden uitgehold;
35. dringt aan op een uitdrukkelijk verbod op AI-systemen die realistische beelden of video's genereren, manipuleren of wijzigen waarop seksueel expliciete activiteiten of intieme delen van een identificeerbare natuurlijke persoon zonder de toestemming van die persoon worden weergegeven, en pleit voor een verbod op kunstmatig geproduceerd materiaal van seksueel misbruik van kinderen, aangezien al deze praktijken uitdrukkelijk als verboden worden opgesomd in de AI-verordening; merkt op dat dergelijke systemen onevenredig gericht zijn op meisjes en jonge vrouwen, ook in de publieke sfeer, en dringt erop aan dat de inzet, het in de handel brengen of het gebruik ervan worden opgenomen in de categorie “onaanvaardbaar risico” om een consistente handhaving in de hele EU te waarborgen;

36. dringt aan op de ontwikkeling van alomvattende, toegankelijke en op kinderen afgestemde meldingsmechanismen en ondersteunende diensten die evenredig zijn, in overeenstemming zijn met de rechten van het kind en in de kern gericht zijn op voorlichting, preventie en verantwoordingsplicht, met name voor minderjarigen die het slachtoffer zijn geworden van misbruik op basis van beelden;
37. dringt aan op specifieke maatregelen ter voorkoming van intiem partnergeweld, onder en met gevolgen voor jongeren, in de digitale omgeving, waaronder handelingen zoals wraakporno, deepfakeporno, hacken, impersonatie en het gebruik van technologie om het onlinegedrag van een partner te controleren of te beperken; verzoekt de lidstaten jongeren beter voor te lichten over deze dreiging;
38. benadrukt verder dat de wetgeving inzake gendergerelateerd geweld uitdrukkelijk van toepassing moet zijn op immersieve technologieën, zoals virtual reality, onlinegamingplatforms en het metaversum, om seksuele handelingen die zonder instemming plaatsvinden en gedwongen interacties in virtuele ruimtes aan te pakken;
39. herinnert eraan dat het tegengaan van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting online van essentieel belang is om de gevolgen van sociale media voor jongeren aan te kunnen pakken; benadrukt dat het rechtskader in dit opzicht versterkt moet worden en ziet de herschikking van Richtlijn 2011/93/EU³¹ als een cruciale maatregel om kinderen online beter te kunnen beschermen;
40. herhaalt zijn standpunt van 16 november 2023 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van regels ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen (COM(2022)0209), waarin wordt benadrukt dat de ingevoerde opsporingsmaatregelen gericht en evenredig moeten zijn, aan rechterlijk toezicht moeten worden onderworpen en de grondrechten moeten eerbiedigen zonder de eind-tot-eindversleuteling en de vertrouwelijkheid van de communicatie van alle gebruikers te ondermijnen of te omzeilen door versleutelde communicatie automatisch en algemeen te scannen; benadrukt dat het verzwakken van de versleuteling het vertrouwen in en de veiligheid van digitale diensten zou aantasten;
41. wijst erop dat de rechtsstelsels van de lidstaten geen gelijke tred houden met de ontwikkeling en opkomst van nieuwe soorten materiaal van seksueel misbruik van kinderen, waaronder kunstmatig geproduceerd, door AI gegenereerd materiaal van seksueel misbruik van kinderen en zonder toestemming vervaardigde intieme deepfakes, en dringt aan op de strafbaarstelling van het creëren, bezitten en verspreiden van alle soorten materiaal van seksueel misbruik van kinderen, ongeacht de wijze van vervaardiging, en op het eisen van de snelle verwijdering en platformoverschrijdende hashing van bekend materiaal van misbruik om te voorkomen dat het opnieuw verschijnt;
42. benadrukt dat seksueel misbruik en seksuele uitbuiting online ook moeten worden aangepakt door middel van preventie, meldingsinstrumenten, voorlichting en passende

³¹ Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (PB L 335 van 17.12.2011, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

methoden voor rechtshandhaving; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan ervoor te zorgen dat slachtoffers toegang hebben tot doeltreffende rechtsmiddelen waarin het slachtoffer centraal staat; wijst op het belang van toegankelijke, vertrouwelijke en kindvriendelijke meldingskanalen op basis van veiligheid en privacy door ontwerp, die gespecialiseerde psychologische en juridische bijstand voor jonge slachtoffers en hun ouders omvatten; herinnert eraan dat privacy belangrijk is om de veiligheid van slachtoffers van misbruik te beschermen en hun mogelijkheden om hulp te zoeken te vergroten;

43. benadrukt dat alle jongeren schade ondervinden van sociale media, waaronder blootstelling aan onrealistische lichamelijke idealen, intimidatie, grooming en het delen van intiem materiaal zonder toestemming; benadrukt echter dat meisjes en jonge vrouwen meer vatbaar zijn voor het oplopen van schade als gevolg van sociale media, en daarom onevenredig getroffen worden door de gevolgen daarvan, met name door druk die wordt uitgeoefend op hun lichaamsbeeld, intimidatie, vrouwonvriendelijke inhoud en gendergerelateerde druk, hetgeen kan bijdragen tot eetstoornissen, anorexia, zelfbeschadigend gedrag en, in ernstige gevallen, extreme acties; onderstreept dan ook de noodzaak van genderbewuste digitale waarborgen om te zorgen voor veilige, inclusieve en stimulerende onlineomgevingen voor alle jonge gebruikers; verzoekt onlineplatforms om snelle mechanismen voor het melden en verwijderen van vrouwonvriendelijke inhoud in het leven te roepen, om aanbevelingen op basis van algoritmes die genderstereotypen versterken te voorkomen en om positieve campagnes over lichaamsbeeld en gendergelijkheid te ondersteunen;

Cyberpesten en online-intimidatie

44. wijst op het belang van instrumenten voor de preventie van en respons op cyberpesten, waaronder bewustmakingsprogramma's, lesmateriaal voor leerkrachten en gezinnen, en structuren voor de ondersteuning van leeftijdsgenoten, zoals antipestprogramma's; benadrukt dat online en offline pesten op holistische wijze moeten worden behandeld, waarbij de onderlinge samenhang wordt onderkend;
45. wijst erop hoe belangrijk het is inzicht te krijgen in het ontremmende effect van het internet, waarbij het gaat om de afname van sociale beperkingen en empathie in onlinecommunicatie vanwege de anonimiteit, fysieke afstand en het ontbreken van non-verbale signalen; merkt op dat dit effect kan leiden tot meer agressie, beledigingen en cyberpesten; wijst op de noodzaak van gerichte en, waar mogelijk, individuele ondersteuning voor jongeren op school, thuis, in zorginstellingen en in andere gemeenschaps- en sociale omgevingen;
46. dringt er bij onlineplatforms op aan te zorgen voor een snelle en evenredige respons op inhoud en gedrag in verband met cyberpesten, op transparante wijze verslag uit te brengen over de frequentie daarvan en over de responstijden en handavingsmaatregelen bij het tegengaan ervan; benadrukt dat inhoudsmoderatoren een cruciale rol spelen bij het aanpakken van onlinehaat, en spoort onlineplatforms aan om in dit verband samen te werken met onafhankelijke deskundigen uit het maatschappelijk middenveld en onderzoekers bij het ontwikkelen en verzorgen van hun opleiding; wijst erop dat transparantie van essentieel belang is om de werkelijke omvang van haatzaaiende uitlatingen online aan het licht te brengen, potentiële

algoritmische vooringenomenheid in opsporingssystemen vast te stellen en de verantwoordingsplicht van platforms te waarborgen; verzoekt onlineplatforms samen te werken met maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, diensten voor kinderbescherming, ouders en verzorgers bij het ontwikkelen van doeltreffende campagnes om cyberpesten te voorkomen en bij het vergroten van het bewustzijn van bestaande meldingsmechanismen;

47. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor duurzame en langetermijnfinanciering en systematische nationale zichtbaarheid van hulplijnen en hotlines binnen het netwerk van centra voor een veiliger internet; wijst erop dat dit cruciale instrumenten zijn die onmiddellijke, professionele en anonieme ondersteuning bieden aan kinderen en ouders die worden geconfronteerd met misbruik of blootstelling aan ongepaste online-inhoud;

Actieplan tegen cyberpesten

48. is ingenomen met het actieplan van de Commissie tegen cyberpesten en haar gemeenschappelijke definitie op EU-niveau van cyberpesten; verzoekt de Commissie en de lidstaten erop toe te zien dat onlineplatforms verantwoordelijk worden gesteld voor het voorkómen en bestrijden van cyberpesten, en een Europees mechanisme in te stellen voor de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten; wijst op het belang van multidisciplinaire samenwerking tussen onderwijsinstellingen, rechtshandavingsinstanties en relevante diensten voor kinderbescherming bij het voorkómen en vroegtijdig opsporen van gevallen van cyberpesten; verzoekt de Commissie onlineplatforms te verplichten minderjarigen te voorzien van een toegankelijke meldingsinterface en ervoor te zorgen dat hun platform veilig is door ontwerp en door standaardinstellingen, met onder andere de mogelijkheid om schadelijk contact en gedrag te blokkeren en te melden;

Geestelijke gezondheid

49. benadrukt dat sociale media verslaving en dus ernstige schade aan de geestelijke gezondheid kunnen veroorzaken, met name voor minderjarigen, en in verband kunnen worden gebracht met angstgevoelens, depressie, een lage eigenwaarde en problemen met het lichaamsbeeld;
50. moedigt bewustmakingscampagnes aan die gericht zijn op jongeren, gezinnen en scholen en die te vergelijken zijn met initiatieven zoals de Dag van een veiliger internet, om digitale verslaving te voorkomen, kritisch denken te stimuleren, vaardigheden ter ondersteuning van leeftijdsgenoten te bevorderen en gezondere en verantwoordelijkere gewoonten op sociale media te stimuleren; dringt er bij de Commissie op aan alomvattende, empirisch onderbouwde richtsnoeren voor gezond gebruik van technologie en passende digitale inhoud te ontwikkelen, afgestemd op de leeftijdsgroep, met de nadruk op gebruikspatronen en schermtijd; wijst erop dat dergelijke richtsnoeren als referentie moeten dienen voor het ontwerp en de veiligheidskenmerken van digitale diensten die toegankelijk zijn voor minderjarigen; verzoekt de Commissie om, in samenwerking met de lidstaten, onlineplatforms aan te sporen standaard gebruiksvriendelijke maatregelen voor accounts van minderjarigen in te voeren, met inbegrip van periodieke aansporingen om een pauze in te lassen, instelbare time-outs en

regelmatige, discrete meldingen aan gebruikers over de duur van hun activiteiten online;

51. wijst op de positieve rol van sport en lichaamsbeweging en betrokkenheid van de gemeenschap bij de bevordering van het geestelijk en lichamelijk welzijn van jongeren; spoort de Commissie en de lidstaten aan regelmatige offline-activiteiten te bevorderen, zoals kunstzinnige gemeenschapsprojecten, sport en maatschappelijke betrokkenheid, als onderdeel van een bredere strategie om het buitensporige gebruik van sociale media bij jongeren terug te dringen en hun gezonde ontwikkeling te ondersteunen;
52. verzoekt de lidstaten te zorgen voor snelle toegang tot geestelijke gezondheidszorg en psychologische bijstand voor alle jongeren, onder andere door te investeren in basale, door leeftijdsgenoten geleide en door de gemeenschap aangestuurde psychosociale diensten; dringt aan op psychologische begeleiding op scholen, speciale hulplijnen en bewustmakingscampagnes; dringt erop aan protocollen voor zelfmoordpreventie in te voeren op de grote onlineplatforms, waaronder de zichtbare weergave van hulplijnnummers en ondersteunende middelen; waarschuwt dat online-instrumenten, zoals AI-metgezellen en chatbots, niet in de plaats kunnen komen van professionals op het gebied van geestelijke gezondheid en gevaarlijk kunnen zijn als ze worden ingezet om ernstige geestelijke gezondheidsproblemen op te lossen;
53. verzoekt onlineplatforms de gevolgen van verslavende en overtuigende ontwerpkenmerken voor het welzijn van kinderen en jongeren te beperken door op risico's gebaseerde beveiligingen voor aanbevelingssystemen in te voeren en maatregelen te nemen om de meest schadelijke verslavende praktijken doeltreffend aan te pakken, geleidelijk af te schaffen en te verbieden;
54. dringt aan op toegankelijke en op kinderen afgestemde ondersteunende diensten, met inbegrip van counselling, meldingsmechanismen en juridische bijstand, voor minderjarigen die het slachtoffer zijn van door AI gegenereerde geseksualiseerde beelden en deepfakes;

Influencers en gerichte reclame

55. benadrukt dat influencers op sociale media een steeds belangrijkere rol spelen bij het creëren van de percepties, aspiraties en sociale attitudes van kinderen en jongeren; is verheugd over de inspanningen van de Commissie om ervoor te zorgen dat influencers de bestaande wetgeving naleven, onder meer door het opzetten van de Influencer Legal Hub; verzoekt de Commissie en de lidstaten een gedragscode voor influencers, agentschappen en onlineplatforms op EU-niveau te ontwikkelen, met inbegrip van toezeggingen om verantwoord reclame te maken voor minderjarigen, de verduidelijking van de verantwoordelijkheden op verschillende plekken in de waardeketen — zoals agentschappen die influencers vertegenwoordigen en de merken waarvan de producten en diensten worden aangeprezen — en het vermijden van schadelijke of misleidende inhoud;
56. benadrukt dat er wetgevingsmaatregelen nodig zijn, onder meer door een geharmoniseerde definitie van “influencermarketing” vast te stellen en, waar passend, het verbod op oneerlijke handelspraktijken aan te scherpen, teneinde volledige transparantie te waarborgen in influencerreclame en influencermarketing die gericht is op jongeren, aangezien die het bijzonder moeilijk vinden om onderscheid te maken

tussen commerciële en niet-commerciële inhoud; wijst op het belang van de bekendmaking van sponsors en ethische normen en op het risico van misleidende marketing waarbij er sprake is van sluikreclame in niet-commerciële inhoud, zoals de consumptie van ongezonde levensmiddelen of het uitvoeren van gokachtige activiteiten;

57. verzoekt de Commissie minderjarigen te beschermen tegen commerciële uitbuiting in het kader van “sharenting” en “kidfluencing”; verzoekt de Commissie rekening te houden met de vooruitgang die enkele lidstaten hebben geboekt bij de aanpak van sharenting en maatregelen te overwegen om deze praktijk te beperken teneinde het recht van kinderen op hun eigen beeldmateriaal te beschermen en overmatige digitale blootstelling te voorkomen;

Schadelijke inhoud, leeftijdsverificatie en de bescherming van minderjarigen

58. betreurt het dat diverse mechanismen waarvan onlineplatforms zich bedienen om de toegang tot hun diensten te controleren, zoals de door de gebruikers zelf opgegeven leeftijd, gemakkelijk worden omzeild en dat minderjarigen nog steeds op grote schaal toegang hebben tot inhoud die niet geschikt is voor hun leeftijd;
59. wijst op de noodzaak van doeltreffende, met de bescherming van de privacy en de rechten van het kind strokende verificatie-instrumenten om de leeftijd van een gebruiker indien nodig te controleren, zonder persoonsgegevens te verzamelen of te bewaren, in overeenstemming met de EU-normen inzake gegevensbescherming, de richtlijn audiovisuele mediadiensten en de digitaledienstenverordening;
60. is ingenomen met de ontwikkeling van het EU-kader voor de Europese portemonnee voor digitale identiteit, waarin de normen voor leeftijdsverificatie zijn vastgesteld; benadrukt dat elk instrument voor leeftijdsverificatie de AVG-beginselen van minimale gegevensverwerking en doelbinding strikt moet eerbiedigen en bewijs van leeftijd mogelijk moet maken zonder de identiteit te onthullen; is voorstander van modellen die gebruikmaken van betrouwbare derden met dubbel anonimiteitsmechanisme waardoor de verifiërende instantie de dienst niet kan identificeren en de dienst de gebruiker niet kan identificeren, zoals voorzien in de verordening betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt³² (waarmee het kader voor elektronische identificatie, authenticatie en vertrouwensdiensten (eIDAS) werd ingesteld); verzoekt de Commissie en de Raad gecoördineerde investeringen en stimulansen voor de uitrol van de app voor leeftijdsverificatie in alle lidstaten te bevorderen;
61. verzoekt de Commissie dan ook om erop toe te zien dat alle mechanismen voor leeftijdsgarantie onder toezicht staan van overheidsinstanties en voldoen aan de architectuur die de privacy waarborgt, niet opdringerig en niet-discriminerend door ontwerp is, en voldoen aan de vereisten voor interoperabiliteit en beveiliging van de Europese portemonnee voor digitale identiteit;

³² Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

62. verzoekt de Commissie om in samenwerking met de lidstaten een EU-mechanisme voor monitoring van de doeltreffendheid van beleid ter bescherming van kinderen online in te stellen, met inbegrip van de uitvoering van leeftijdsbeperkingen, instrumenten voor leeftijdsverificatie en veiligheidsinstellingen op platforms, waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande capaciteiten, met name gegevens en methoden van Eurostat; wijst op de huidige versnippering in de lidstaten en op het feit dat sommige lidstaten geavanceerde maatregelen hebben genomen om de bescherming van minderjarigen online te verbeteren; moedigt in dit verband een sterke coördinatie op EU-niveau aan;

Digitale minimumleeftijd

63. is ingenomen met de positieve gedachtegang van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen met betrekking tot de invoering van een geharmoniseerde, voor de hele EU geldende minimumleeftijd voor toegang tot sociale media (een digitale minimumleeftijd); neemt kennis van de initiatieven die bepaalde lidstaten in dit verband al hebben genomen; wijst op de noodzaak van een geharmoniseerde EU-aanpak voor de vaststelling van een digitale minimumleeftijd en is in dit verband ingenomen met de conclusies van het speciale panel van deskundigen van de Commissie op het gebied van onlineveiligheid van kinderen, dat hierover richtsnoeren verstrekt; is daarnaast ingenomen met de aankondiging van voorzitter Von der Leyen over een wetgevingsvoorstel over dit onderwerp;
64. herinnert eraan dat krachtens artikel 8 AVG de leeftijdsdrempel voor geldige toestemming is vastgelegd tussen de leeftijd van 13 en 16 jaar, hetgeen op nationaal niveau kan worden bepaald; wijst op het gebrek aan uitvoering van artikel 8, lid 2, AVG, waarin is bepaald dat de verwerkingsverantwoordelijke redelijke inspanningen moet leveren om te controleren of de voogd van de minderjarige toestemming heeft gegeven of machtiging tot toestemming heeft verleend; benadrukt dat bestaande instrumenten naar behoren moeten worden ingezet door aanbieders van diensten, met inbegrip van de beginselen van privacy door ontwerp en privacy door standaardinstellingen, minimale gegevensverwerking en doelbinding; herinnert eraan dat in de richtsnoeren van de Commissie uit hoofde van artikel 28 van de digitaledienstenverordening wordt benadrukt dat toegangsbeperkingen en mechanismen voor leeftijdsgarantie alleen niet in de plaats kunnen komen van andere, meer structurele maatregelen die in de richtsnoeren worden aanbevolen; wijst erop dat artikel 28 ter, lid 3, punt f), van de richtlijn audiovisuele mediadiensten voorziet in de invoering van systemen voor leeftijdsverificatie op videoplatforms om minderjarigen te beschermen tegen inhoud die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kan aantasten; benadrukt dat de doeltreffende invoering van dergelijke systemen moet leiden tot een veiligere onlineomgeving voor kinderen en jongeren, met volledige eerbiediging van hun privacy;

Ouderlijk toezicht

65. prijst de bestaande instrumenten voor ouderlijk toezicht en verzoekt de Commissie een niet-prescriptief, technologieneutraal EU-kader van minimale functionele normen voor dergelijke instrumenten te ontwikkelen, samen met een EU-certificeringsregeling om het gebruik en de doeltreffendheid van apparaten te vergroten; benadrukt dat deze instrumenten gebruiksvriendelijk moeten zijn, standaard de privacy moeten waarborgen

en toegankelijk moeten zijn voor alle ouders en voogden;

66. uit zijn bezorgdheid over het feit dat ouders en voogden vaak niet over de kennis of instrumenten beschikken om de onlineactiviteiten van hun kinderen doeltreffend in de gaten te houden, en dat zelfs als er sprake is van ouderlijk toezicht deze functie vaak moeilijk te vinden is of gemakkelijk kan worden omzeild; verzoekt platforms met klem meer verantwoordelijkheid te nemen voor de doeltreffendheid en zichtbaarheid van deze systemen, en roept ze ertoe op gegevens over het gebruik en de prestaties daarvan te publiceren;
67. dringt er bij onlineplatforms op aan meer verantwoordelijkheid te nemen voor de bescherming van kinderen en jongeren tegen schadelijke of manipulatieve inhoud; spoort de Commissie daarnaast aan te overwegen persoonlijke aansprakelijkheid in te voeren in gevallen van ernstige en aanhoudende niet-naleving van de bepalingen inzake de bescherming van minderjarigen van de artikelen 34 en 35 van de digitale dienstenverordening teneinde een betere naleving te stimuleren;
68. benadrukt dat gereguleerde aanbieders van mediadiensten, met name onafhankelijke aanbieders van publieke mediadiensten die worden gereguleerd volgens de beginselen van de Europese verordening mediavrijheid³³, een breed scala aan inhoud en diensten voor minderjarigen aanbieden die zijn aangepast aan hun ontwikkelingsbehoeften; verzoekt onlineplatforms ervoor te zorgen dat hun aanbevelingssystemen en mechanismen voor inhoudsmoderatie meer zichtbaarheid geven aan betrouwbare en op de leeftijd afgestemde inhoud en diensten die door zulke professionele mediaorganisaties worden aangeboden;
69. verzoekt de Commissie om in samenwerking met de lidstaten, relevante organen, platforms en deskundigen specifieke richtsnoeren en instrumenten te ontwikkelen om de onlineverspreiding van op jongeren gerichte desinformatie te bestrijden; wijst erop dat de etikettering van verdachte inhoud, de verwijdering van onjuiste informatie die de gezondheid of veiligheid van kinderen in gevaar kan brengen en de bevordering van betrouwbare bronnen door middel van educatieve instrumenten en algoritmische aanbevelingen moeten worden geïntegreerd;

Beschermende instrumenten voor jongeren bij het ontwerpen van onlineplatforms

70. verzoekt de Commissie de wisselwerking tussen de bestaande wetten over gerichte reclame en manipulatief ontwerp, inclusief donkere patronen, te verduidelijken om verdere juridische lacunes in de regels en de uitvoering ervan te dichten, en waar gepast de praktijken die gericht zijn op kinderen en jongeren aan te pakken; verzoekt onlineplatforms gebruikers de mogelijkheid te bieden om te kiezen tussen verschillende aanbevelingssystemen, waaronder betrouwbare, op kinderen gerichte opties; pleit daarnaast voor de vaststelling van verplichte veilige standaardinstellingen voor aanbevelingssystemen;

³³ Verordening (EU) 2024/1083 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (Europese verordening mediavrijheid) (PB L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

Videospellen

71. onderkent dat videospellen een groot deel van de onlinevrijtijdsbesteding en sociale interactie van jongeren uitmaken en creatieve, sociale en concurrerende elementen combineren; wijst erop dat videospellen binnen het toepassingsgebied van de digitaledienstenverordening vallen wanneer ze als tussenhandelsdienst of platform worden aangemerkt; benadrukt echter dat aanbieders van videospellen die niet aan deze criteria voldoen, niet gebonden zijn aan de regels van de digitaledienstenverordening; verzoekt de Commissie in voorkomend geval te zorgen voor minimumverplichtingen die gelijkwaardig zijn aan die van de digitaledienstenverordening voor alle onlinevideospellen, ongeacht of aanbieders al dan niet als onlineplatform in de zin van de digitaledienstenverordening kunnen worden aangemerkt;
72. verzoekt de Commissie en de lidstaten te voorzien in regelgeving voor onlinespellen en apps die mechanismen voor aankopen of beloningen tegen betaling omvatten (“loot boxes” en andere willekeurige inhoud, zoals raden van fortuin, prijzenwielen en kaartspellen), die aanzetten tot verslavend gedrag bij minderjarigen en hen blootstellen aan vormen van digitale kansspelen; dringt aan op de evaluatie van mogelijke maatregelen, zoals de verplichte openbaarmaking van kansen en de expliciete etikettering van willekeurige beloningsmechanismen als middel om minderjarigen te beschermen;
73. moedigt de invoering van het PEGI-leeftijdsclassificatiesysteem voor internetetalages, platforms en consoles aan, en dringt aan op een grotere zichtbaarheid daarvan; verzoekt de Commissie met PEGI en de bevoegde nationale autoriteiten samen te werken om ervoor te zorgen dat leeftijdsclassificaties prominent aanwezig zijn in digitale metadata voor internetetalages en dat leeftijdscontroles interoperabel zijn tussen platforms;
74. spoort de videogamesector aan om in overleg met kinderen, opleiders, onderzoekers en het maatschappelijk middenveld een vrijwillige gedragscode voor onlinespellen met meerdere spelers en streamingdiensten te ontwikkelen, die moderatienormen, kindvriendelijke meldingsmechanismen, escalatieprocedures en aanbevolen technische waarborgen omvat, zoals het standaard muten van chats voor minderjarigen en op trefwoorden gebaseerde filters;
75. dringt aan op samenwerking tussen de ontwerpers en uitgevers van videospellen, platforms voor videospellen, de nationale bevoegde autoriteiten en de Commissie om het risico op een gamestoornis te helpen beperken; verzoekt de Commissie en de lidstaten bewustmakingscampagnes te ontwikkelen zodat ouders en voogden in staat zijn risico's te herkennen en ondersteuning te bieden;

Burgerlijke betrokkenheid en democratische participatie

76. merkt op dat onlineplatforms kunnen dienen als belangrijke kanalen voor burgerschapsvorming en kritisch denken, waardoor jongeren deel kunnen nemen aan het maatschappelijke en politieke leven; wijst op de noodzaak om een vrije en pluriforme sociale en digitale omgeving in stand te houden; waarschuwt echter voor de risico's van desinformatie, nepnieuws en cyberpesten, die de betrokkenheid kunnen belemmeren;
77. benadrukt dat uit verschillende academische studies is gebleken dat sommige

aanbevelingssystemen van grote onlineplatforms voorrang geven aan extreme inhoud, aangezien dergelijke inhoud leidt tot meer interactie van gebruikers en dus tot hogere winsten, waardoor het risico op radicalisering van jongeren toeneemt, bijvoorbeeld door het “echokamer”-effect; verzoekt de Commissie prioriteit te geven aan de handhaving van de digitale dienstenverordening en de bijbehorende richtsnoeren te versterken tegen op interactie gebaseerde algoritmes die worden aangestuurd door klikken, views en interacties en die gebruikers onvoldoende beschermen tegen verslaving, radicalisering en desinformatie; benadrukt dat criminele netwerken, extremisten, terroristen en mensenhandelaars gebruikmaken van onlineomgevingen om minderjarigen te benaderen, te manipuleren of te rekruteren; pleit ervoor de opsporing, melding en verwijdering van dergelijke illegale inhoud te versterken, met volledige eerbiediging van de digitale dienstenverordening en het Handvest;

Inclusie, gelijkwaardigheid en toegankelijkheid

78. verzoekt de Commissie en de lidstaten gerichte en inclusieve maatregelen te nemen om kinderen en jongeren in kwetsbare situaties te beschermen in de digitale omgeving, onder meer door te zorgen voor veilige, toegankelijke en inclusieve online ruimtes, eerlijke vertegenwoordiging te bevorderen, bewustmakingscampagnes te ontwikkelen en te ondersteunen, en snelle, betaalbare en geografisch toegankelijke diensten voor geestelijke gezondheid en psychologische ondersteuning te waarborgen; benadrukt dat ervoor moet worden gezorgd dat programma's voor digitale, media- en AI-geletterdheid in gelijke mate toegankelijk zijn voor alle kinderen en jongeren, met bijzondere aandacht voor de groep die het grootste risico loopt; wijst op het belang van het verzamelen van uitgesplitste gegevens, onder meer naar gender en leeftijd, alsook in voorkomend geval naar ras of etnische afkomst, seksuele gerichtheid, geslachtskenmerken en handicap, met volledige inachtneming van de privacy waarborgen bij het uitvoeren van onderzoek, om een beter inzicht te krijgen in de verschillende gevolgen voor kwetsbare groepen en als basis te dienen voor gerichte beleidsreacties;
79. wijst erop dat zigeunerhaat een specifieke vorm van racisme is, die geworteld is in historische discriminatie en sociale uitsluiting van Roma- en Traveller-gemeenschappen; benadrukt dat zigeunerhaat vaak onopgemerkt blijft, aangezien het door instellingen of het grote publiek niet altijd als een vorm van discriminatie wordt erkend; wijst er derhalve op dat onlineplatforms, inhoudsbeoordelaars en belanghebbenden regelmatig uitgebreide training moeten krijgen over het opsporen en herkennen van en het doeltreffend reageren op zigeunerhaat teneinde een gelijke bescherming en verantwoordingsplicht te waarborgen; wijst erop dat organisaties die groepen met beperkte middelen vertegenwoordigen, zo ook minderheids- en gemarginaliseerde gemeenschappen, zoals de Roma-gemeenschap, niet mogen worden benadeeld bij inspanningen om haatzaaiende uitlatingen online te bestrijden;

Onderwijs, digitale vaardigheden en mediageletterdheid

80. herinnert eraan dat de lidstaten op grond van de richtlijn audiovisuele mediadiensten verplicht zijn mediageletterdheid te bevorderen en dergelijke maatregelen op nationaal niveau te nemen; benadrukt verder dat de lidstaten verplicht zijn aan de Commissie verslag uit te brengen over deze maatregelen en te bepalen of deze verder moeten

worden versterkt en uitgebreid; verzoekt de Europese Raad voor mediadiensten de samenwerking bij de uitwisseling van beste praktijken te intensiveren en de ontwikkeling en het gebruik van doeltreffende maatregelen en instrumenten ter versterking van deze vaardigheden te bevorderen; merkt op dat de inspanningen om gebruikers weerbaarder te maken door middel van mediageletterdheid en etikettering van inhoud sterk verschillen per onlineplatform en in een gebrek aan transparantie over de geografische reikwijdte, de betrokkenheid van gebruikers en meetbare resultaten resulteren; verzoekt aanbieders van audiovisuele mediadiensten en videoplatforms hun verplichtingen op grond van de richtlijn audiovisuele mediadiensten en de praktijkcode betreffende desinformatie na te komen;

81. verzoekt de lidstaten en onlineplatforms regelmatig overleg te plegen met kinderen, jongeren en ouders bij het ontwerpen van veiligheidskenmerken, meldingsinstrumenten en lesmateriaal, waarbij ervoor wordt gezorgd dat dergelijke oplossingen hun werkelijke behoeften en patronen van technologiegebruik weerspiegelen;
82. wijst op de sleutelrol van zowel formeel als niet-formeel onderwijs om kinderen en jongeren uit te rusten met de digitale, media- en AI-vaardigheden die nodig zijn om veilig en doeltreffend hun weg te vinden op sociale media en in de onlineomgeving, met inbegrip van kritisch denken, begrijpend lezen en het vermogen om zichzelf in de digitale omgeving te beschermen tegen manipulatie, desinformatie en profilering;
83. benadrukt dat het belangrijk is de financiële geletterdheid in formele en niet-formele onderwijsstelsels te versterken om de risico's in verband met opkomende digitale en door AI gestuurde omgevingen te beperken;
84. onderstreept de noodzaak om permanente programma's voor digitale, media- en AI-geletterdheid aan te bieden aan professionals die met kinderen en jongeren werken op het gebied van onlineveiligheid, desinformatie, AI, cyberpesten, de kritische omgang met digitale inhoud, bewustzijn van overtuigend, verslavend en manipulatief ontwerp, en emotionele profilering, teneinde de digitale pedagogie te versterken en veilige klaspraktijken te bevorderen, en om met kennis van zaken een professioneel oordeel te kunnen vellen over wanneer en hoe er optimaal gebruik kan worden gemaakt van digitale instrumenten in het onderwijs en in jeugdwerk; spoort scholen en jongerenorganisaties aan om digitale, media- en AI-geletterdheid vanaf jonge leeftijd een verplicht onderdeel van het lesprogramma te maken;
85. benadrukt hoe belangrijk het is te waarborgen dat jongeren toegang hebben tot betrouwbare, empirisch onderbouwde en op hun leeftijd afgestemde informatie over seksuele en reproductieve gezondheid en rechten; beklemtoont dat jongeren bij gebrek aan betrouwbare bronnen mogelijk hun toevlucht nemen tot socialemedia-inhoud die onnauwkeurig, misleidend of schadelijk is;
86. verzoekt de lidstaten te overwegen duidelijke regels in te voeren voor het gebruik van mobiele apparaten op scholen, met name in het kleuter- en basisonderwijs, met eventuele uitzonderingen voor onderwijsdoeleinden, en voor veilige internetnetwerken en veilige opslag van apparaten te zorgen; wijst erop dat de effecten van dergelijke maatregelen op leren, concentratie en aan leeftijdsgenoten gerelateerd onlinegeweld moeten worden gemonitord;

87. onderstreept het belang van toegankelijke voorlichting voor ouders, voogden en verzorgers om de weerbaarheid tegen misinformatie en desinformatie te vergroten; wijst erop dat dergelijk onderwijs betrekking moet hebben op technische aspecten zoals privacyinstellingen voor het kweken van vertrouwen en open communicatie met kinderen over hun online-ervaringen, risicobewustzijn en meldingsmechanismen;
88. verzoekt de lidstaten regelmatige dialogen tussen ouders, voogden, scholen en jongerenorganisaties te bevorderen over dagelijkse routines, zoals tijd zonder apparaten, gewoonten voor het slapen gaan en het reageren op meldingen, ter ondersteuning van een gezonder gebruik van sociale media;
89. verzoekt de Commissie en de lidstaten de bestaande programma's voor digitale geletterdheid te versterken en uit te voeren, met inbegrip van het EU-actieplan voor digitaal onderwijs 2021-2027 en de EU-strategie voor een beter internet voor kinderen (BIK+), door steun te verlenen aan centra voor een veiliger internet en campagnes zoals de Dag van een veiliger internet, en aan de ontwikkeling van nieuwe op de leeftijd afgestemde programma's en interactieve onderwijsinstrumenten, die door opleiders en het maatschappelijk middenveld samen zijn ontworpen; wijst op het belang van een sterkere rol van Erasmus+ en andere EU-jongerenprogramma's in dit verband, aangezien deze programma's democratische betrokkenheid en de grensoverschrijdende dialoog tussen jongeren bevorderen; is ingenomen met het komende proefproject inzake allianties van Europese scholen en verzoekt de Commissie binnen dit kader prioriteit te geven aan digitale en mediageletterdheid als onderdeel van innovatieve onderwijsmethoden, lesprogramma's en competentiekaders;
90. dringt er bij de Commissie op aan de in het actieplan voor basisvaardigheden uiteengezette acties uit te voeren en de opname van digitale vaardigheden in dat actieplan, met name de richtsnoeren en beste praktijken voor het bevorderen van de beoordeling van digitale vaardigheden in het onderwijs en de actualisering van het Europese digitalecompetentiekader om rekening te houden met opkomende technologieën; benadrukt dat lokale gemeenschapscentra voor kinderen en jongeren moeten worden ondersteund om veilige offlineruimtes en alternatieven voor buitensporig gebruik van sociale media te bieden;

Transparantie en algoritmische verantwoordingsplicht

91. wijst op de noodzaak van meer transparantie rond algoritmische systemen op sociale media, aangezien jonge gebruikers vanwege ondoorzichtige algoritmes en inhoudsmoderatie niet begrijpen waarom bepaalde inhoud wordt aanbevolen, weggemoffeld of verwijderd, waardoor hun vermogen om volgens hun eigen vooropgezette plan een weg te vinden op internet afneemt; dringt aan op robuuste externe controlemechanismen en versterkt toezicht via het Europees Centrum voor algoritmetransparantie;
92. herinnert eraan dat op grond van artikel 27 van de digitale dienstenverordening gebruikers zinvolle controle moeten krijgen over aanbevelingssystemen, met inbegrip van de mogelijkheid om alternatieve systemen te kiezen die niet gebaseerd zijn op profilering, en spoort platforms aan dergelijke opties goed zichtbaar en toegankelijk te maken, met name voor minderjarigen; dringt aan op verplichte veilige

standaardinstellingen voor aanbevelingssystemen voor accounts van minderjarigen;

93. verzoekt onlineplatforms geaccrediteerde onderzoekers toegang te verlenen tot uitgesplitste gegevens over de blootstelling van minderjarigen aan algoritmische systemen, met inachtneming van de regels inzake gegevensbescherming, om een onafhankelijke analyse van de gevolgen van algoritmes en het overtuigende ontwerp van platforms voor minderjarigen mogelijk te maken, en benadrukt in dit verband het belang van transparantie;
94. steunt de invoering voor onlineplatforms van een “jongerenmodus”, waarbij gerichte reclame wordt uitgeschakeld en verslavende ontwerpkenmerken voor minderjarigen worden beperkt;

Monitoring en beleidsuitvoering

95. verzoekt de Commissie de doeltreffendheid van de BIK+-strategie en, in voorkomend geval, de EU-strategie voor jongeren bij het aanpakken van de huidige onlineriesico's voor jongeren te beoordelen en de uitvoering van die strategieën af te stemmen op veranderende uitdagingen, zoals schade als gevolg van algoritmes en overtuigend ontwerp; wijst op de noodzaak van systematische monitoring in alle lidstaten, onder meer door de ontwikkeling van vergelijkbare indicatoren voor de digitale gewoonten van kinderen, de toegang tot onderwijs en de doeltreffendheid van beschermingsmaatregelen, met inbegrip van de invoering van leeftijdsbeperkingen, instrumenten voor leeftijdsverificatie en veiligheidsinstellingen;
96. dringt er bij de Commissie, de Europese Raad voor digitale diensten, de Europese Raad voor mediadiensten en de bevoegde nationale autoriteiten op aan de coördinatie te versterken en de doeltreffendheid van de door onlineplatforms genomen maatregelen te monitoren en te beoordelen; benadrukt dat er moet worden gezorgd voor voortdurende monitoring en snelle respons om desinformatie en schadelijke inhoud aan te pakken, onder meer door de ontwikkeling van een EU-monitoringmechanisme met gemeenschappelijke indicatoren voor onlinemaatregelen ter bescherming van kinderen, zoals instrumenten voor leeftijdsverificatie en veiligheidsinstellingen, en voor de gevolgen van deze maatregelen voor het welzijn en de privacy van kinderen; dringt erop aan kinderen, jongeren en ouders te betrekken bij het ontwerp, de uitvoering en de monitoring van beleidsmaatregelen in verband met de bescherming van minderjarigen in de digitale omgeving;
97. is ingenomen met het EU-brede onderzoek naar de bredere gevolgen van sociale media voor het welzijn van jongeren; wijst op de noodzaak van uitgebreid, interdisciplinair onderzoek naar de neurologische en psychologische effecten van digitale consumptie op de lange termijn; verzoekt de Commissie en de lidstaten longitudinaal onderzoek te ondersteunen om empirisch onderbouwde richtsnoeren voor het ontwerp van digitale platforms te ontwikkelen; verzoekt de Commissie Europese, empirisch onderbouwde, geavanceerde gezondheidsrichtsnoeren te publiceren over schermgebruik voor minderjarigen en over het ontwerp van digitale platforms;
98. benadrukt dat de bestaande onderzoekscapaciteiten van de EU moeten worden versterkt en gecoördineerd, onder meer binnen het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie, om de impact van onlineplatforms en algoritmische systemen op het

welzijn van kinderen en jongeren te monitoren en empirisch onderbouwde richtsnoeren voor de lidstaten te ondersteunen;

99. verzoekt de Commissie regelmatig te rapporteren over de vooruitgang die is geboekt bij de bescherming van minderjarigen op sociale media; pleit voor de invoering van gespecialiseerde opleidingen voor rechtshandavings- en gerechtelijke autoriteiten over de dynamiek van sociale media om de opsporing van schadelijke en illegale activiteiten, zoals grooming en cybercriminaliteit, te verbeteren, met strikte inachtneming van de beginselen van wettigheid, evenredigheid en gerechtelijk toezicht;

◦

◦ ◦

100. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

In overeenstemming met het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind moeten verwijzingen naar “kinderen” in dit verslag worden begrepen als verwijzingen naar personen jonger dan 18 jaar, tenzij een andere definitie van toepassing is op grond van een van de specifieke rechtshandelingen waarnaar in dit verslag wordt verwezen. Verwijzingen naar “jongeren” moeten ruimer worden opgevat en hebben ook betrekking op jonge volwassenen die in de digitale omgeving in grote mate blootgesteld zijn aan risico’s.

Digitale platforms hebben de manier veranderd waarop Europese jongeren leven, leren en met elkaar omgaan, waardoor deze platforms een centrale rol spelen in het leven van kinderen en pubers. Volgens het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek maakt meer dan 80 % van de jongeren in Europa dagelijks gebruik van sociale media, waarbij de tijd die ze online doorbrengen sinds 2010 meer dan verdubbeld is. Uit gegevens van Eurostat blijkt dat in 2024 maar liefst 97 % van de 16 t/m 29-jarigen in de Unie dagelijks toegang had tot internet en dat bijna negen op de tien jongeren in deze leeftijdsgroep actief waren op sociale netwerken. Deze cijfers onderstrepen hoe goed Europese jongeren thuis zijn in de digitale wereld, maar benadrukken ook dat er dringend moet worden gezorgd voor een veilige en inclusieve onlineomgeving die bijdraagt aan hun welbevinden.

De rapporteur heeft oog voor de vele mogelijkheden die digitale platforms bieden wat betreft de toegang tot informatie, nieuwe vormen van creativiteit, ondersteuning van gelijkgestemden en kanalen voor de mobilisatie van burgers. Deze voordelen brengen echter ook grote risico’s met zich mee. De WHO en de OESO hebben een duidelijke toename van problematisch gebruik van sociale media onder adolescenten gerapporteerd, wat nu voor ruim een op de tien adolescenten het geval is en gepaard gaat met emotionele terugtrekking, verstoorde nachtrust en verminderde concentratie. Uit een recente EU-studie blijkt dat ruim een derde van de 15-jarigen meer dan drie uur per dag op sociale media doorbrengt, waarbij degenen die daar nog meer tijd aan besteedden, aangaven ook meer last te hebben van angstgevoelens en symptomen van depressiviteit. Dit geldt met name voor meisjes, vooral vanwege de druk die wordt uitgeoefend op hun lichaamsbeeld en het risico op online-intimidatie. Deze trends laten zien waarom de Unie doortastend moet reageren, en wel door de bestaande rechtskaders als uitgangspunt te nemen, maar zich daarnaast aan te passen aan nieuwe uitdagingen.

Samenhang van het rechtskader van de EU

De Unie heeft al een robuust rechtskader tot stand gebracht met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de richtlijn audiovisuele mediadiensten, de digitaledienstenverordening en de verordening artificiële intelligentie (AI-verordening). Samen pakken deze instrumenten privacy, schadelijke inhoud, onlinereclame en algoritmische verantwoordingsplicht aan. Versnippering en ongelijke handhaving leiden echter tot hardnekkige problemen. Influencers en professionele makers van inhoud hebben vaak een bereik dat vergelijkbaar is met dat van omroepen, maar bevinden zich op het vlak van regelgeving in een grijs gebied. De rapporteur benadrukt daarom dat er moet worden gezorgd voor volledige samenhang tussen de instrumenten, met name met de op stapel staande wetgevingshandeling inzake digitale rechtvaardigheid, zodat kinderen gelijke bescherming genieten, ongeacht het platform of de dienst waarvan ze gebruikmaken.

De op stapel staande herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten: een

uitgelezen kans

De komende herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten komt op het juiste moment om de audiovisuele wetgeving van de Unie in een nieuw jasje te steken. De rapporteur benadrukt dat er moet worden bekeken of het toepassingsgebied van de richtlijn moet worden uitgebreid om daarin ook rekening te houden met de realiteit van het huidige media-ecosysteem, waarin influencers en makers van inhoud de facto aanbieders van mediadiensten zijn. De toepassing van kernbepalingen, zoals de transparantie van reclame en de bescherming van minderjarigen op grote videoplatforms en tegen inhoud die door influencers onder de aandacht wordt gebracht, zou de bestaande mazen dichten en de verantwoordelijkheden beter afstemmen op die van conventionele omroepen. Hiermee zou worden bijgedragen tot een consistent niveau van bescherming van kinderen in alle audiovisuele omgevingen.

Artificiële intelligentie en risico's van algoritmes

AI-gestuurde diensten zijn steeds bepalender voor de online-ervaringen van kinderen: van gepersonaliseerde aanbevelingsfuncties tot chatbots en automatische moderatie. Deze technologieën hebben potentieel, maar brengen ook nieuwe risico's met zich mee op het vlak van vooringenomenheid, manipulatie en inbreuk op de privacy. Zonder sterke waarborgen kunnen systemen op basis van algoritmes schadelijke stereotypen in de hand werken, de polarisatie versterken en kinderen blootstellen aan manipulatieve inhoud. De rapporteur benadrukt daarom hoe belangrijk de volledige handhaving van de AI-verordening is, met name de verplichtingen op het vlak van transparantie, risicobeoordeling en waarborgen voor de rechten van het kind. Algoritmische verantwoordingsplicht is niet louter een technische kwestie, maar een democratische noodzaak zodat jongeren op een bij hun leeftijd passende wijze kunnen begrijpen hoe hun onlineomgeving tot stand is gekomen.

Geestelijke gezondheid, schadelijke inhoud en leeftijdscontrole

Geestelijke gezondheid staat centraal in het debat. Buitensporig en dwangmatig gebruik van sociale media is in verband gebracht met angstgevoelens, depressie en verminderd welzijn, terwijl voortdurende blootstelling aan verslavende ontwerpkenmerken een gezonde ontwikkeling in de weg staat. Om deze risico's aan te pakken, pleit de rapporteur voor een combinatie van preventieve en regelgevende maatregelen: een systeem voor leeftijdsverificatie waarbij de privacy in acht wordt genomen en dat interoperabel is met de Europese portemonnee voor digitale identiteit, doeltreffend ouderlijk toezicht en standaard ingebouwde veiligheid. Platforms moeten ook meer verantwoordelijkheid nemen bij het modereren van schadelijke of manipulatieve inhoud en door algoritmes aan te passen om de blootstelling aan verslavende kenmerken te verminderen.

Cyberpesten, influencers en gendergerelateerde intimidatie

Cyberpesten blijft een van de meest voorkomende vormen van onlineschade waarmee kinderen en adolescenten te maken krijgen. Met preventieve maatregelen moeten bewustmakingsprogramma's op scholen, trainingen voor leerkrachten, toegankelijke rapportagemechanismen en structuren voor de ondersteuning van leeftijdsgenoten worden gecombineerd. Influencers spelen ook een belangrijke rol bij de ontwikkeling van consumptiegedrag en waarden onder jongeren. Duidelijkere regels voor de bekendmaking van sponsors, transparantieplichtingen en ethische normen, met name met betrekking tot

“kidfluencers”, zijn noodzakelijk om misleidende marketing te voorkomen en minderjarigen te beschermen tegen sluikreclame.

De rapporteur benadrukt daarnaast het genderspecifieke karakter van onlineschade. Uit gegevens blijkt dat meisjes en jonge vrouwen onevenredig vaak het doelwit zijn van intimidatie, vrouwonvriendelijke inhoud en druk die wordt uitgeoefend op hun lichaamsbeeld. Genderwaarborgen moeten daarom deel uitmaken van het kader voor digitale bescherming van de Unie, waarbij erop wordt toegezien dat onlineruimtes inclusief zijn voor alle jonge gebruikers en dat ze daar autonoom kunnen optreden.

Digitale geletterdheid, burgerparticipatie en inclusie

Maar regelgeving alleen is niet voldoende. Zorgen voor de digitale en mediageletterdheid van kinderen is cruciaal om ze uit te rusten met de kritieke vaardigheden die nodig zijn om veilig en zelfbewust hun weg te vinden op sociale media. Scholen, jongerenorganisaties en het maatschappelijk middenveld moeten worden ondersteund om jongeren de handvatten aan te reiken om algoritmes te begrijpen, weerstand te bieden aan manipulatie en op verantwoorde wijze om te gaan met hun digitale aanwezigheid.

Tegelijkertijd is het van essentieel belang om te beseffen dat sociale media ook de burgerparticipatie bevorderen en jongeren in heel Europa in staat hebben gesteld zich actief in te zetten voor onderwerpen als klimaatverandering en gendergelijkheid. Het waarborgen van veilige en inclusieve onlineruimtes zal niet alleen bevorderlijk zijn voor de bescherming van kinderen, maar jongeren ook meer betrekken bij de Europese democratie. Hiervoor moet ook aandacht worden besteed aan het aspect inclusie: minderheden en gemarginaliseerde groepen moeten eerlijk vertegenwoordigd zijn en hun identiteit moet ook in digitale ruimtes worden erkend om een gevoel van saamhorigheid te bevorderen.

Monitoring en handhaving

Ten slotte zijn voor doeltreffend beleid een krachtige handhaving en voortdurende monitoring nodig. Initiatieven zoals de BIK+-strategie zijn waardevol, maar het succes ervan hangt af van een grondige evaluatie en de aanpassing aan nieuwe risico's, zoals schade als gevolg van algoritmes of manipulatie en overtuigende ontwerpen. De rapporteur verzoekt de Commissie de doeltreffendheid van de huidige initiatieven te beoordelen en erop toe te zien dat het optreden van de Unie gelijke tred houdt met de snel veranderende digitale omgeving.

Sociale media en de huidige onlineomgeving bieden mogelijkheden voor leren, creativiteit en burgerparticipatie, maar stellen kinderen ook bloot aan ernstige risico's zoals schade, manipulatie en buitensluiting. De rapporteur dringt daarom aan op een alomvattende Europese strategie waarin standaard ingebouwde veiligheid, algoritmische transparantie, methoden voor leeftijdscontrole waarbij de privacy vooropstaat, voorlichting en autonomie, en krachtige handhaving worden gecombineerd. Door gaten in de regelgeving te dichten en de verantwoordingsplicht te versterken, kan de Unie ervoor zorgen dat kinderen en jongeren opgroeien in een digitale omgeving die hun waardigheid beschermt, hun welzijn ondersteunt en hen in staat stelt hun steentje bij te dragen als actieve burgers van de toekomst.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
5Rights Foundation
Age Verification Providers Association (AVPA)
Centre for Media Pluralism and Media Freedom, European University Institute
COFACE Families Europe
Digital Futures for Children (DFC) centre, London School of Economics
EdTech
e-Enfance
Eurochild
European Schoolnet
Leiden University
Maghweb association
Save the children
Technological University Dublin
TikTok
UNICEF

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	14.7.2026	
Uitslag eindstemming	+: 17	
	–: 3	
	0: 4	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

17	+
PPE	Niels Geuking, Sunčana Glavak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Helder Sousa Silva, Viktor Weisz, Bogdan Andrzej Zdrojewski
Renew	Hristo Petrov, Marjan Šarec
S&D	Isilda Gomes, Hannes Heide, Emma Rafowicz, Sabrina Repp, Sandro Ruotolo, Joanna Scheuring-Wielgus
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

3	-
ESN	Zsuzsanna Borvendég
PfE	Catherine Griset, Antonín Staněk

4	0
ECR	Lara Magoni, Marco Squarta, Ivaylo Valchev
PPE	Milan Zver

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor
 - : tegen
 0 : onthouding(en)